

Årsredovisning 2024

INLEDNING

Kommunstyrelsens ordförande har ordet	3
---------------------------------------	---

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Inledning	4
Översikt över verksamhetens utveckling	5
Den kommunala koncernen	6
Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning	8
Händelser av väsentlig betydelse	12
Styrning och uppföljning	16
God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning	20
Mål kommunfullmäktige	22
Utvärdering av ekonomisk ställning	24
Balanskravsresultat	33
Väsentliga personalförhållanden	35
Förväntad utveckling	38

RÄKENSKAPER

Resultaträkning	43
Balansräkning	44
Kassaflödesanalys	45
Redovisningsprinciper	46
Noter	46
Beskrivning drift- och investeringsredovisning	59
Driftsredovisning	61
Investeringsredovisning	62
Exploateringsredovisning	63

REVISIONSBERÄTTELSE

Revisionsberättelse	00
---------------------	----

Kommunstyrelsens ordförande har ordet

RÄTT KURS I EN SVÅRNAVIGERAD OMVÄRLD

Under en rad år har Trosa kommun haft en hög tillväxt, såväl ekonomisk som befolkningsmässig. Vi har kunnat utveckla och expandera, bygga nytt och bygga till. När vi nu lämnat 2024 är det för Sverige ett historiskt år vi lägger bakom oss, precis som stora delar av västvärlden, med turbulent konjunktur, inflation, låga födseltal, klimatomställning, förändrad världsordning och krig i Europa. Att inleda ett kommunalt bokslut med avstamp i världen var inte lika självklart för 10 eller 20 år sedan, men idag är det en nödvändighet för att förstå hur många yttre krafter som påverkar det lokala.

Trosa kommun har som en ung och liten kommun fått hitta egna vägar för att kunna erbjuda invånarna samma kvalitet som större och äldre kommuner. De erfarenheterna är viktigare än någonsin nu när utmaningarna på grund av omvärlden vuxit. Vi ska fortsatt växa som kommun, men inte i samma takt som under tidigare decennium. Vi ska fortsätta att utveckla vår kommun, men vi måste också anpassa den till hur befolkningen ser ut och vilka behov som finns.

Förändringar är alltid en utmaning och i Trosa är vi inte vana vid att växla ner efter många år av tillväxt. Under 2024 fick vi varsla medarbetare och vi fick även kraftigt höja VA-taxan. Beslut som påverkar dig som invånare ända in i det mest privata. Nödvändiga beslut som vi tyvärr inte sett slutet på ännu. Världen förändras och Trosa är inte opåverkat.

Med det sagt landade vi året med ett positivt resultat. Vi är fortsatt en trygg och robust kommun som är bra på att vara kommun. Kärnan i hur vi arbetat och fortsätter arbeta ligger fast. Vi ska ha Sveriges nöjdaste invånare, Sveriges bästa företagsklimat och Sveriges mest engagerade medarbetare.

Daniel Portnoff (M)

Kommunstyrelsens ordförande

Förvaltningsberättelse

Inledning

Förvaltningsberättelsen syftar till att ge en övergripande och tydlig bild av Trosa kommuns verksamhet det gångna året. Huvudsakligt fokus är den kommunala koncernen som ger en bild av den samlade kommunala verksamheten, oberoende av hur verksamheten är organiserad.

Mer detaljerad information om det gångna året finns i respektive nämnds verksamhetsberättelse. Dessa finns att läsa på www.trosa.se.

Översikt över verksamhetens utveckling

Den kommunala koncernen redovisade ett resultat på -4,0 mkr för verksamhetsåret 2024. I tabellerna nedan lämnas en översikt över kommunens utveckling.

Data hämtas från Kolada och nyckeltalen mäts enligt deras definition. För 2024 är nyckeltalen för personal och självfinansieringsgrad manuellt uppdaterade. Jämförelseåret 2023 har inte justerats för ändrad redovisningsprincip avseende finansiell leasing i tabellen.

De väsentliga förändringar som skett under året är att befolkningstillväxten är på en lägre takt än tidigare år. Omställning sker i verksamheterna utifrån förändrad demografi med färre yngre barn i behov av förskola och fler äldre i behov av äldreomsorg.

Investeringsstakten är fortsatt hög inom VA-området vilket finansieras till stor del med ökad belåning. Trosa kommun är annars inne i en lugnare tillväxtfas än tidigare år.

Kommunkoncern

	2024	2023	2022	2021	2020
Verksamhetens intäkter kommunkoncern, kr/inv (N03061)	21 551	20 883	20 362	19 155	18 473
Verksamhetens kostnader kommunkoncern, kr/inv (N03062)	-80 598	-77 636	-72 705	-66 793	-65 704
Avskrivningar kommunkoncern, kr/inv (N03063)	-8 052	-7 198	-6 934	-6 743	-5 631
Verksamhetens nettokostnader enligt resultaträkningen kommunkoncern, kr/inv (N03058)	-67 099	-63 951	-59 277	-54 381	-52 861
Skatteintäkter och generella statsbidrag kommunkoncern, kr/inv (N03060)	68 759	65 842	63 618	59 749	56 427
Finansnetto kommunkoncern, kr/inv (N03059)	-1 927	-1 920	-1 119	-757	-877
Årets resultat kommunkoncern, kr/inv (N03035)	-268	-28	3 223	4 611	2 688
Årets resultat som andel av skatt & generella statsbidrag kommunkoncern, (%) (N03112)	0,0%	0,0%	5,1%	7,7%	4,8%
Kassalikviditet kommunkoncern, (%) (N03109)	49,3%	52,1%	56,1%	46,3%	74,3%
Soliditet inkl pensionsåtag. kommunkoncern, (%) (N03034)	18,5%	19,7%	21,3%	20,6%	19,0%
Långfristiga skulder kommunkoncern, kr/inv (N03055)	98 168	92 981	84 881	71 387	81 540
Eget kapital kommunkoncern, kr/inv (N03038)	43 355	44 781	45 189	42 258	38 887

Trosa kommun

	2024	2023	2022	2021	2020
Invånare totalt, antal (N01951)	14 927	14 885	14 760	14 658	14 309
Skattesats, totalt, (%) (N00900)	32,2%	32,3%	32,4%	32,4%	32,4%
Verksamhetens intäkter kommun, kr/inv (N03014)	16 927	16 230	16 084	14 871	13 947
Verksamhetens kostnader totalt, kr/inv (N03013)	-78 586	-75 918	-71 534	-65 669	-63 801
Avskrivningar kommun, kr/inv (N03012)	-6 196	-5 156	-4 674	-4 669	-3 671
Skatteintäkter kr/inv (N03010)	59 462	57 983	54 177	50 502	48 435
Generella statsbidrag och utjämning kommun kr/inv (N03009)	9 297	7 859	9 441	9 247	7 992
Finansnetto kr/inv (N03108)	-790	-695	-126	128	30
Resultat före extraordinära poster kommunen, kr/inv (N03107)	115	304	3 368	4 410	2 932
Årets resultat kommun, kr/inv (N03007)	115	304	3 368	4 410	2 932
Årets resultat som andel av skatt & generella statsbidrag kommun, (%) (N03102)	0,2%	0,5%	5,3%	7,4%	5,2%
Tillgångar totalt kommun, kr/inv (N03039)	141 824	131 391	121 011	108 517	102 704
Materiella & immateriella anläggningstillgångar kommunen, kr/inv (N03041)	120 223	109 768	100 413	88 260	74 690
Avsättning för pensioner och löneskatt kommun, kr/inv (N03044)	2 465	2 192	2 635	1 959	1 915
Andra avsättningar än pensioner och löneskatt kommun, kr/inv (N03045)	5 734	5 621	5 475	5 024	4 713
Långfristiga skulder kommunen, kr/inv (N03046)	66 707	56 604	48 474	47 767	44 397
Självfinansieringsgrad för kommunens investeringar, andel (%) (N03103)	47,0%	41,5%	49,0%	48,8%	63,3%
Månadsavlönad personal, totalt anställda (alla) (N00053)	979	1 027	1 024	973	939
Månadsavlönad personal, totalt anställda (kvinnor) (N00053)	809	853	848	814	795
Månadsavlönad personal, totalt anställda (män) (N00053)	170	174	176	159	144
Personalkostnader, kr/inv (N00003)	47 370	42 537	39 811	37 443	35 533

Den kommunala koncernen

TROSA KOMMUN			
KOMMUNFULLMÄKTIGE Ordförande: Ann Larson (M)			
NÄMNDER	KONCERNFÖRETAG	ANDRA FÖRETAG MED ÄGARINTRESSE	ÖVRIGA ORGANISATIONER MED REPRESENTATION
Kommunstyrelsen Ordförande: Daniel Portnoff (M) Humanistisk nämnd Ordförande: Michael Swedberg (M) Kultur- och fritidsnämnd Ordförande: Lena Isoz (M) Miljönämnd Ordförande: Anders Tholerud (KD) Samhällsbyggnadsnämnd Ordförande: Dan Larsson (M) Teknik- och servicenämnd Ordförande: John Carlsson (C) Vård- och omsorgsnämnd Ordförande: Helena Koch (M) Revision Ordf: Ann-sofie Soleby-Eriksson (S) Valnämnd Ordförande: Dan Larson (M) Överförmyndare Ordförande: Per Liljekvist (M) Krisledningsnämnd Ordförande: Daniel Portnoff (M)	Trosabygdens bostäder AB Ordförande: Sune G Jansson (M) Trosa fibernät AB Ordförande: Zeth Nyström (M)	Kommuninvest Ekonomisk förening Nyköping- Östgötalänken AB Energikontoret i Mälardalen AB Inera AB	Sydarkiveras förbundsfullmäktige Mälardalsrådet Föreningen Europakorridoren Gemensam patientnämnd för Södermanlands län Nämnden för samverkan kring socialtjänst och vård Samordningsförbundet RAR Samkultur i Södermanland Sveriges Ekokommuner Östra Sveriges luftvårdsförbund Trosa-Vagnhärads Fiskevårdsområdesförening Vattenvårdsförbund för Trosaån Svealands kustvattenvårdsförbund
Gemensamma nämnder			
Gemensam växelnämnd med Gnesta och Oxelösund Gemensam lönenämnd med Håbo och Salem Gemensam Patientnämnd för Södermanlands län Nämnden för samverkan kring socialtjänst och vård			
Utskott och råd			
KS Arbetsutskott KS Hållbarhetsutskott KS Planutskott Valberedning/Arvodeskommitté SBN Arbetsutskott HN individ- och familjeutskott Bråttförebyggande rådet BRÅ Äldre- och omsorgsråd Trafikråd			

Den kommunala koncernen

Den samlade kommunala verksamheten bedrivs i kommunens nämnds- och förvaltningsorganisation och i två helägda bolag; Trosabygdens Bostäder AB (Trobo) och Trosa Fibernät AB (Trofi). Andra företag med ägarintresse är Kommuninvest Ekonomisk förening genom vilken Trosa kommun finansierar kommunens investeringsbehov.

Därutöver äger kommunen andelar i Nyköping-Östgötalänken AB, Energikontoret i Mälardalen AB och Inera AB. Inga väsentliga förändringar har skett av organisationsstrukturen det gångna året.

Kommunfullmäktige och nämnder

Kommunfullmäktige

Kommunens högsta beslutande organ och beslutar i ärenden som är av principiell karaktär eller av större vikt för kommunen, exempelvis mål och riktlinjer för verksamheten, skattesats och budget. Fullmäktige utser ledamöter och ersättare till kommunstyrelsen och nämnderna.

Kommunstyrelsen

Ansvarar för att leda, samordna, följa upp och utveckla kommunens verksamhet som helhet. Politisk verksamhet, så som nämnd- och styrelseverksamhet, nämndsekreterare, hållbarhetsutskott och brottsförebyggande råd ligger hos kommunstyrelsen. Övriga verksamhetsområden är bland annat personal, ekonomi, totalförsvaret, turism och näringsliv. Privata utförare finns inom kollektivtrafiksverksamheten för buss- och tågtrafik.

Humanistisk nämnd

Ansvarar för kommunens utbildning och verksamhet inom det offentliga skolväsendet för barn, ungdom och vuxen. Förskoleverksamhet och skolbarnomsorg tillhör också nämndens ansvar. Nämnden ansvarar även för kommunens uppgifter inom socialtjänsten, individ- och familj. Det finns fyra förskolor med annan huvudman än Trosa kommun. Inom grundskolan har kommunen ingen etablerad skola med fristående huvudman. Dock har kommunen enstaka grundskoleelever som fullgör sin utbildning i verksamhet med fristående huvudman. Så även när det gäller elever mottagna i anpassad grundskola. Inom gymnasieskolan är det ungefär 65 % av kommunens elever som går i fristående gymnasieskola. Inom individ- och familjeomsorg utförs familjerådgivning, konsulentstödda familjehem och behandlingshem för både barn, unga och vuxna av privata utförare. Jourhem, familjehem och HVB-hem upphandlas i samverkan med Eskilstuna kommun.

Kultur- och fritidsnämnd

Ansvarar för kommunens fritidsverksamhet, kulturliv och kulturminnesvård, biblioteksverksamhet, musik- och kulturskola, fritidsverksamhet samt fördelning av stipendier. Trosa camping & havsbad, Trosa gästhamn, Kråmö och badhuset Safiren drivs av privata utförare.

Miljönämnd

Fullgör kommunens skyldigheter inom miljö- och hälsoskyddsområdet. Nämnden utfärdar tillstånd

och utövar tillsyn av aktiviteter som kan påverka hälsa och miljö.

Samhällsbyggnadsnämnd

Ansvarar för kommunens uppgifter inom plan- och byggväsendet, bland annat bygglovshandlingen och beredningen av detaljplaner.

Teknik- och servicenämnd

Ansvarar för tekniska verksamheten beträffande t.ex. vatten och avlopp, gator, avfallshantering och underhåll av kommunens fastigheter. Ansvarar även för fastighetsservice, fordon, kost- och städtjänster till kommunens verksamheter. Inom tekniska nämnden sköts drift av gata, park, fastighetsmark, skogs- och naturvårdstjänster, parkeringsövervakning samt VA-anläggning av privata utförare. Inom renhållning finns upphandlade entreprenörer inom bl.a. insamling av hushållsavfall, insamling och hantering av farligt avfall samt slamtömning.

Vård- och omsorgsnämnd

Ansvarar för stöd, omsorg och vård till äldre personer. Nämnden ansvarar också för insatser inom socialtjänsten till personer under 65 år med mindre omfattande funktionsvariationer. Dessutom ansvarar nämnden för hemsjukvård i kommunen. Vård- och omsorgsnämnden har privata utförare av exempelvis gruppboende och daglig verksamhet för personer med funktionsnedsättningar. Det kommunala utförandet av personlig assistans är upphandlat och ligger i extern regi.

Revision

Kommunens revisorer är utsedda av fullmäktige med uppdrag att granska de verksamheter som styrelse och nämnder driver.

Valnämnd

Ansvarar för att genomföra allmänna val till riksdag, landsting och kommunfullmäktige, val till europaparlamentet och folkomröstningar.

Överförmyndare

Utövar tillsyn över gode män, förvaltare och förmyndare.

Krisledningsnämnd

Ansvarar för de uppgifter som åläggs kommuner inför och vid extraordinära händelser.

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Trosa kommuns resultat och ställning påverkas i hög grad av omvärldsfaktorer som konjunktur, befolkningsutveckling, arbets- och bostadsmarknad samt lag- och regeländringar. Dessa kan också beskrivas i termer av olika risker som kommunen ska hantera och förhålla sig till. I tabellen nedan sammanfattas några risker som identifieras för kommunkoncernen och kommunen.

Omvärldsrisk

Identifierad risk	Beskrivning	Organisatorisk enhet	Hantering av risk
Konjunktumedgång	Minskade skatteintäkter	Kommunala koncernen	Strategisk planering Budgetföljsamhet
Befolkning	Risk för att befolkningsstillväxt blir annan än den prognosticerade. Lägre skatteunderlag än budgeterat alternativt ökade lokalbehov.	Kommunala koncernen	Kontinuerlig uppföljning av befolkningsutveckling Fortsatt arbete med lokal-försörjningsplan och lokalstyrgrupp
Minskade verksamhetsintäkter	Konjunktumedgång, inflation och räntehöjning påverkar intäkter inom samhällsbyggnadsområdet	Samhällsbyggnad	Kontinuerlig uppföljning av intäkter Årlig taxeöversyn
Ökad arbetslöshet och svårigheter för nyanlända att komma in på arbetsmarknaden	Fler söker försörjningsstöd Det tar längre tid att komma in på etableringen, ökat försörjningsstöd	Individ- och familjeomsorg (IFO)	Ökat samarbete med Arbetsförmedling. AME/Integration har ett nära samarbete kring individerna
Nylagstiftning - lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS)	Utredning om förändrat huvudmannaskap för personlig assistans, troligtvis statlig huvudman	Omsorg om personer med funktionsnedsättning	Medfinansiering av statliga kostnader, ska vara kostnadsneutralt för kommunen
Fast omsorgskontakt i hemtjänsten	Nytt lagförslag om fast omsorgskontakt i hemtjänsten	Ökade kostnader för att införa fast omsorgskontakt	Bevaka den statliga finansieringsprincipen

Verksamhetsrisk

Identifierad risk	Beskrivning	Organisatorisk enhet	Hantering av risk
Personal	Oförmåga att upprätthålla planerad bemanning	Alla verksamheter	Vikariepool
	Negativa effekter på personal, resultat och kvalitet		Friskvårdsinsatser
	Rekrytering – brist på kompetens		Lång handledning av nyanställda Internt chefsförsörjningsprogram Arbeta för att fortsatt vara en attraktiv arbetsgivare
El/energikostnader	Drastiskt höjda kostnader fortlöper över tid	Kommunala koncernen	Avtal, energieffektiviseringar
Elbrist	Elransonering	Kommunala koncernen	Beredskap, reservkraft
Ökade kostnader	Kostnader på trä, metall, plast, halMedare mm fortsatt hög, projekt- och underhållskostnader påverkas	Kommunala koncernen	Bevaka och prioritera, investeringsprövning
Lång leveranstid material	Långa leveranstider, varubrister, förseningar i projekt och underhåll	Kommunala koncernen	Planering av projekt-genomförande, bedöma ledtider tidigt i projekt Öka lagerhållning.
Livsmedelskostnader	Väsentligt höjda livsmedelskostnader	Teknik- och service	Matsedelsplanering, svinnhantering
		Förskola, grundskola, vård- och omsorg	
Välfärdsbrott bidrag föreningar	När välfärdssystem nyttjas på felaktigt sätt får det stor samhällspåverkan. Utbetalning av Föreningsbidrag kan utgöra risk	Kultur- och fritid	Översyn av bidragsregler och rutiner kopplat till utbetalningar
IT-attacker	IT-attacker förekommer fort-löpande. Ett haveri av IT-system har stora effekter i verksamheten	Kommunala koncernen	Ständigt arbete med uppdatering av IT-säkerhet
			Information till anställda

Finansiell risk

Identifierad risk	Beskrivning	Organisatorisk enhet	Hantering av risk
Ränterisk	Hög skuldsättning	Kommunala koncernen	Finanspolicy
	Betydande kostnadseffekter vid ökad räntenivå		Investeringsprövning

Omvärlden

Sveriges kommuner och regioner (SKR) har en bra omvärldsanalys i Makronytt 1, februari 2025 som i delar återges nedan.

De räntesänkningar som skett i stora delar av världen stöttar efterfrågan i år på flera håll. Federal Reserve i USA och ECB kommer fortsätta sänka styrräntorna under 2025 för att ge en skjuts till fortsatt ekonomisk tillväxt. Men inflationen har visat sig motståndskraftig och är ännu inte på ländernas inflationsmål. Jämfört med tidigare prognoser är nuvarande bedömning att det blir något färre räntesänkningar. Även i Sverige visar den underliggande inflationen viss motståndskraft och bedömningen är därför att Riksbanken bara sänker ytterligare en gång innan styrräntan stabiliseras runt 2 %.

SKRs bedömning är att svensk ekonomi har påbörjat en återhämtning från lågkonjunkturen som kommer bli allt mer påtaglig i år och nästa år. Penningpolitiken bidrar, ihop med finanspolitiken, till detta. Arbetsmarknaden följer efter med viss tidsfördröjning och även om sysselsättningen ökar något under 2025 så är det framför allt under 2026 som arbetslösheten minskar. I årets avtalsrörelse antas arbetsmarknadens parter återigen ta stort ansvar för att bidra till återhämtningen. Ett lägre inflationstryck banar väg för att löneökningstakten kommande år avtar något jämfört med sista åren, men med stigande reallöner.

Sammantaget ger återhämtningen i ekonomin att skatteunderlaget ökar från en dämpad takt på 3,5 % 2024 till 4,4 respektive 4,5 % i år och nästa år. Skatteunderlaget beräknas öka med 4,4 % i genomsnitt per år under perioden 2025–2028, vilket är ungefär i linje med den genomsnittliga ökningen under senaste tioårsperioden.

Den politiska osäkerheten på global nivå är för tillfället hög vilket bedöms påverka hushållens sparbeteende, de blir lite mer försiktiga. Därtill påverkas arbetsmarknader negativt, det skapas färre jobb och fler får sluta sina anställningar med högre arbetslöshet som följd. Till viss del beror osäkerheten på lågkonjunktur, hög prisnivå och ett högre ränteläge jämfört med innan 2022. Den amerikanska administrationen har även både aviserat och beslutat om högre importtullar under inledningen av 2025 vilket kan ge sämre ekonomiska förutsättningar framåt.

Befolkningsutveckling

Trosas invånare uppgår per sista december till 14 927 invånare, en ökning med 42 personer sedan årsskiftet.

Åldersgrupp	Antal personer i gruppen sista december 2024	Förändring under året
0 - 5 år	898	-61
6 - 12 år	1 344	1
13 - 15 år	568	5
16 - 19 år	683	20
20 - 24 år	555	22
25 - 44 år	3 203	-44
45 - 64 år	3 840	11
65 - 69 år	918	15
70 - 79 år	1 885	-28
80 - 89 år	918	97
90 - år	115	4
Summa	14 927	42

Vid årsskiftet hade Trosas befolkning ökat med 0,3 % (0,8 % år 2023) vilket innebär plats 87 (plats 30 år 2023) över Sveriges kommuner med störst procentuella tillväxt under året. På första plats noterades Järfälla kommun med en ökning på 3,0 %. Trosa befolkningsökning i snitt under en femårsperiod mäts i fullmäktiges mål och var 1,7 %.

November var den månad då befolkningen ökade mest, med 26 nya invånare. Det föds 40 färre under året än det dör vilket det även gjorde föregående år. Det är inflyttningen från andra län som är den främsta orsaken till befolkningsökningen vilket känns igen från tidigare år.

Den kraftiga befolkningsökning som Trosa haft de senaste åren har ställt höga krav på den kommunala organisationen att hänga med när det gäller lokalförsörjning och teknisk infrastruktur. Men den modesta tillväxten som är nu ställer inga större krav på ny lokalförsörjning.

Nationellt sett växte befolkningen med 0,3 % under 2024, vilket är en historiskt sett låg folkökning, och barnafödandet i förhållande till befolkningen har aldrig varit lägre i Sverige.

Grafen nedan visar årliga befolkningsförändringar i Trosa sedan 1992. Konjunkturläge och bostadsproduktion är viktiga parametrar som tydligt påverkar såväl in- som utflyttning. I spåren av finanskrisen 2008 var tillväxttalen i Trosa

blygsamma och har sedan dess successivt ökat. För 2022-2024 har tillväxten varit något lägre.

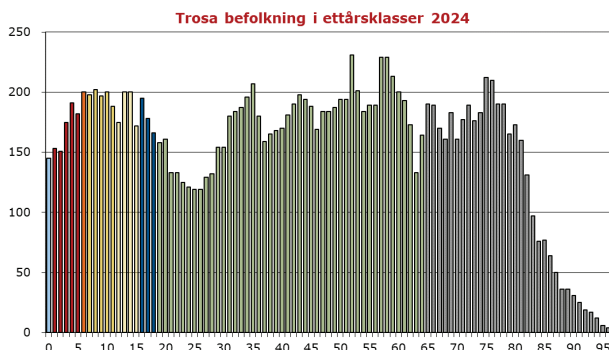
Befolkningsförändringar 1992-2022 med prognos 2023-2028 ¹

Prognosen de kommande åren visar en fortsatt en något lägre prognos än tidigare. Prognosen börjar på en lägre nivå med ca +120 personer/år under de mindre expansiva åren för att i slutet av prognosen ligga på drygt +200 personer/år. De gula och gröna staplarna avser prognostiserad befolkningsförändring som budget 2025 och framåt bygger på. Ny befolkningsprognos görs i samband med gemensamma planeringsförutsättningar.

Demografi

Invånarnas behov av service styr kommunens uppdrag. Befolkningens sammansättning, ålder och antal, är därför avgörande för all planering och styrning av kommande års verksamhet och uppdateras årligen i de gemensamma planeringsförutsättningarna.

Den största ökningen de kommande åren syns framförallt i åldersgruppen 80-89 år. Antalet elever i grundskolan och gymnasiet fortsätter att öka medan antal barn i förskolan minskar kraftigt.

¹ Gemensamma planeringsförutsättningar, KS 2024-02-28

Arbetsmarknad

Enligt Arbetsförmedlingen var arbetslösheten 7,1 % i riket sista december 2024.

Arbetsmarknaden i Trosa

Den totala arbetslösheten i Trosa kommun i åldersgruppen 16-64 år var 4,1 % vid 2024 års slut, en ökning med 0,4 procentenheter jämfört med motsvarande tidpunkt året innan. Siffran kan jämföras med en arbetslöshet i riket på 7,1 % och i länet på 9,1 %.

Ungdomsarbetslösheten ökade under året från 4,7 till 5,4 %. Ungdomsarbetslösheten är fortsatt lägre än i riket där den var 8,3 % och 11,3 % i länet.

Bostadsbyggande

Järnvägsplanen för Trosa kommuns sträcka av Ostlänken vann tidigare i år lagakraft och "första spadtag" för projektet har tagits. Ostlänken i sin helhet beräknas vara färdig år 2035.

Exploateringstrycket under året har varit fortsatt lågt men har försiktigt börjat öka, flera projekt som tidigare har pausats har börjat vakna till liv. Lågkonjunkturen är fortsatt tydlig men det är försiktiga förbättringar på marknaden. Planarbetet för den sjätte översiktsplanen över Trosa kommun påbörjades i år.

Finansiella risker

Den av fullmäktige beslutade Finanspolicyn utgör ett övergripande ramverk för den finansiella hanteringen inom Trosa kommun och dess bolag. Finanspolicyn säkerställer att kommunen genom att efterleva angivna riktlinjer och riskmandat kommer att uppfylla Kommunallagens krav avseende medelsförvaltning. Den kommunala koncernen och kommunen är exponerad för bland annat ränterisk, finansieringsrisk, kredit- och likviditetsrisk samt marknadsvärdesrisk i finansiella placeringar.

Ränterisk

Förändringar av ränteläget kan skapa osäkerhet om framtida utgifter och därmed också risker. Med ränterisk avses risken att låsa fast alltför stor del av upplåningen till hög fast ränta vid ett sjunkande ränteläge och risken att räntekostnaderna ökar vid ett stigande ränteläge. Upplåningen inom den

kommunala kommunkoncernen löper med både fast och rörlig ränta. Ränteswappar har använts för att säkra ränterisk och anpassa den genomsnittliga räntebindningstiden i låneportföljen (endast Trobo). En längre räntebindning skapar en större stabilitet i framtida räntekostnader och därmed en lägre ränterisk jämfört med en portfölj med kort räntebindning. Portföljens räntebindning utvärderas löpande och förändras beroende på räntetro, policyns riktlinjer och i samband med refinansieringar/nya lån.

- Den genomsnittliga räntan i koncernens låneportfölj om 1 619 mkr är 2,20 %.
- Den genomsnittliga räntan i kommunens låneportfölj om 940 mkr är 2,20 %.

Finansieringsrisk

Med finansieringsrisk avses risken att kommunen eller bolagen inte kan refinansiera sina lån när så önskas eller ta upp ny finansiering på marknaden när behov uppstår alternativt att finansiering endast kan ske till ofördelaktiga villkor. För att minska finansieringsrisken ska kommunen och bolagen eftersträva en spridning av förfall och finansieringskällor. Kommunen och bolagen ska eftersträva grön finansiering i den mån det är möjligt.

Refinansierings-/marginalrisken ska begränsas genom att sprida kapitalförfall över tid och mellan olika motparter. Risken för att inte få låna anses som begränsad men däremot finns en marginalrisk som måste begränsas genom att sprida kapitalförfallen. Kapitalbindningen har förlängts något under 2024 i samband med refinansiering och nyupplåning.

- Andelen kapitalförfall inom ett år får max uppgå till 40 % av portföljen. (31/12-2024: 23 % för koncernen).
- Den genomsnittliga kapitalbindningstiden ska uppgå till minst 2 år. (31/12-2024: 2,95 år för koncernen).

Likviditetsrisk

Likviditetshanteringen ska bedrivas med målet att samordna kapitalflöden i kommunkoncernen samt för att sänka räntekostnaderna genom effektiva

betalningsrutiner och god likviditetsplanering. Inom kommunen finns ett koncernkontosystem för samordning av likviditetsflöden till kommunen och bolagen.

Pensionsförpliktelser

Pensionsförpliktelsen avser den beräknade framtida skuld som kommunen har till arbetstagare och pensionstagare.

Kommunens pensionsskuld redovisas enligt den så kallade blandmodellen. Pensioner intjänade före 1998 redovisas som ansvarsförbindelse utanför balansräkningen. Det är den största delen av kommunens pensionsskuld.

Belopp i kkr	2024-12-31
Total pensionsförpliktelse i balansräkningen och inom linjen	
a.) Avsättning inkl. särskild löneskatt	36 667
b.) Ansvarsförbindelse inkl. särskild löneskatt	129 065
Pensionsförpliktelse som tryggats i pensionsförsäkring	
a.) Intjänade från 1998, pensionsavsättning	82 304
b.) Intjänade före 1998, ansvarsförbindelsen	0
Summa pensionsförpliktelser (inkl. försäkring)	248 036

Hållbarhet

Trosa kommun arbetar efter miljöledningssystemet med syftet att alla verksamheter, inklusive bolagen Trobo och Trofi, kontinuerligt ska bidra till en bättre miljö. Som en del i det arbetet får all personal genomgå miljöutbildning och verksamheternas miljöarbete redovisas årligen till kommunfullmäktige. Här följs även nyckeltalen för Ekokommunerna och Agenda 2030 upp.

Kommunfullmäktiges mål om Hållbarhet och folkhälsa är att kommunens omställning till ett hållbart samhälle (ekonomiskt, socialt och miljömässigt) ska tillhöra landets mest framgångsrika. Trosa ska tillhöra de 25 % bästa kommunerna i landet i minst 11 av de valda målen från Agenda 2030 för att målet ska uppnås. Målet uppnås delvis då 7 av 13 mål tillhör de 25 % bästa kommunerna i landet.

Inom ramen för miljöledningssystemet följs även kommunens arbete inom Agenda 2030 upp. När kommunernas arbete utifrån Agenda 2030 utvärderades av Dagens samhälle så placerades Trosa kommun på plats 21 i Sverige och etta i Sörmland.

Händelser av väsentlig betydelse

Demografi

Under flera år har tillväxten utmanat verksamheterna med hög inflyttning och snabbt växande barngrupper i förskolan. Det märktes dock att trenden skiftade år 2023 och det blev påtagligt att minskande barnkullar skulle kräva en anpassning. Trosa kommun har klarat av att växla upp i tider med snabb tillväxt och under 2024 blev det även tydligt att arbetet i andra riktningen också fungerat väl i de verksamheter som påverkats.

På grund av vikande barnunderlag har Skolkontoret under 2024 varslat knappt 30 medarbetare inom förskola. Barnantalet fortsätter att sjunka och i slutet av året står det klart att det kommer att bli färre barn och färre förskoleavdelningar även 2025.

Verksamheten dimensioneras med samma kvalitetsmått avseende förhållandet andelen pedagoger per barn. Enheternas arbete med att anpassa sin organisation för att överensstämja med barn/elevantal har gett effekt. Jämfört med prognos i augusti är resultatet betydligt bättre. Främsta orsaker till detta är att externa placeringar och tilläggsbelopp inte blivit så många och höga som befarats. Organisatoriska förändringar i skolmiljö är oftast komplicerade när de genomförs under pågående läsår.

Samtidigt som antalet barn i åldersgruppen 0-5 år har minskat kraftigt så har ökningen av antalet äldre fortsatt i samma riktning som tidigare. Befolkningen blir äldre och det sker även inflyttning av äldre personer till Trosa. De demografiska prognoserna visar att andelen personer som är över 80 år kommer att öka med drygt 35 % de närmsta åren.

Fler äldre personer har inneburit ett markant ökat behov av både hemtjänst och särskilt boende. Det har funnits svårigheter att hinna med att bemanna i tillräcklig omfattning på hemtjänsten då volymerna ökar konstant.

Verksamheten är under ständig förändring och omvårdnaden som utförs i hemmet blir mer och mer avancerad. Detta ställer krav på kompetensutveckling hos personalen samt att ta vara på den kompetens som redan finns i verksamheten. Genom att undersköterskor får möjlighet att utföra fler kvalificerade uppgifter som idag utförs av sjuksköterskor är förhoppningen att vi kan bli en mer attraktiv arbetsgivare för undersköterskor.

Även inom funktionsstödområdet är det en konstant volymökning. Serviceboendena i egen regi fortsätter att växa och även andra insatser såsom daglig verksamhet och korttidsvistelse ökar också. För att möta behovet av daglig verksamhet har lokalerna på Industrigatan byggts ut för att bättre möta behovet hos nya målgrupper.

Den snabbast växande målgruppen inom vård- och omsorgskontoret är personer med demenssjukdom. Då 13 nya platser till särskilt boende för äldre har byggts är det nu en jämvikt i antalet platser.

I oktober öppnades det en ny dagverksamhet för personer med demenssjukdom. Den är belägen på Häradsgränd i Vagnhärad och med den så är behovet av dagverksamhet täckt för många år framöver.

Befolkningssiffran i juni 2024 visade den lägsta folkökningen för det första halvåret sedan 2012 i Trosa kommun. Det har medfört att pågående exploateringsprojekt är lägre än tidigare men det finns fortfarande intresse för permanentning av fritidsbostäder. Det pågår arbete med flera omfattande detaljplaner samt planering och genomförande av större infrastrukturprojekt såsom Resväg västra Trosa, väg 218 och Ostlänken.

Beredskap

Det allvariga säkerhetspolitiska läget påverkar oss, med krav på ökad medvetenhet och högre, men rimliga, säkerhetskrav. Under den senaste tiden har antalet informations-säkerhetsincidenter och angrepp på offentliga aktörer och leverantörer av IT-tjänster blivit vanligare. Hotbilden är komplex

och besvärande. Några större resurser för att arbeta med säkerhetsfrågorna kan inte den lilla kommunen mobilisera, att upprätthålla en hygglig kompetensnivå i delar av organisationen är en stor utmaning. Under 2024 har förhållandevis stora resurser lagts på att uppgradera våra systems säkerhetsnivå, med ökande kostnader som följd.

Inom kommunkontorets arbete med kommunens del i civilförsvaret har löpande rekrytering och utbildning skett av Frivilliga ResursGrupper i samarbete med östra Sörmlands kommuner och Sörmlandskustens räddningstjänst.

Det årliga arbetet med krigsplaceringar har genomförts enligt avtal med Plikt- och prövningsverket.

Försvarsmaktens behov och förväntningar på kommunerna blir allt tydligare och med ingåendet i Nato. Sektorsansvariga myndigheter har i sin tur blivit allt tydligare om sina behov gentemot kommunerna. Fokus framåt är beredskapsförsörjning.

Samtidigt som det säkerhetspolitiska läget är allvarligt har kommunernas köpkraft minskat de senaste åren och nu kommer även hot om handelstullar runt om i världen, vilket blir ytterligare ett skäl till att vara väl förberedd för olika händelser. Både Trosabygdens Bostäder AB och Trosa Fibernät AB fortsätter arbetet med att skapa en verksamhet som funkar i krissituationer och ser över möjligheter till reservkraft där behov finns. Koncernen ska vara en robust organisation för att klara alla kriser och samhällsstörningar.

Vård- och omsorgskontoret har fortsatt arbetet med att bygga verksamheten robust för att klara av kriser och i värsta fall krig. Kontinuitetsplanen är uppdaterad och material för att sprida den i verksamheten har tagits fram, en risk- och sårbarhetsanalys har genomförts, nytt material för krissituationer har köpts in och lagerhållningen har utökats.

Digitalisering

Under året har det tillkommit nya digitala lösningar i Trosa kommun. Bland annat inom Vård- och omsorgskontoret, med exempelvis tvåfaktorsautentisering till känsliga verksamhetssystem via digital legitimation e-SITHS. Påbörjat införande av Cosmic Link som är ett system för kommunikation mellan Region

Sörmland samt olika delar inom kommunen, såsom skola, socialtjänst, funktionshinderverksamhet och äldreomsorg.

Personaldelen i Hypergene har implementerats, vilket ska hjälpa cheferna i analyser gällande sin personal. Under större delen av året har det pågått ett omfattande arbete kring en förstudie inför upphandling av nytt lönesystem. Själva upphandlingen planeras att vara klar i mars 2025.

Implementering av nytt kommunövergripande ärende- och dokumenthanteringssystem är påbörjad av kanslienheten. Det tidigare centrala diariet har ställts av och digital arkivleverans har genomförts till Sydarkivera.

Kommunikationsenheten ser en ökning av besökare och följare av samtliga digitala kanaler. Starka kanaler borgar för högre grad av insyn och engagemang i Trosa kommuns verksamhet. Under året har större utskick genomförts till samtliga invånare med frågor som påverkar invånarna brett.

Microsoft 365 och en teknisk plattform för central hantering av datorer och mobiltelefoner har införts i kommunen. Lansering av Microsofts koncept "Modern Workplace" för att skapa en arbetsmiljö där medarbetare kan arbeta säkert och effektivt från vilken plats som helst. IT-säkerhetsarbetet har prioriterats och tillgången till intelligenta molntjänster samt en AI driven säkerhetsplattform har väsentligt ökat skyddet mot cyberattacker.

Under 2024 har Skolkontoret bytt den grundläggande elevdatabasen och 2024 var första året som Skolverket genomförde digitala nationella prov.

Alla verksamheter har nu e-tjänst för beställning av varor och tjänster från Driftenheten. Digitalisering av egenkontroller på lokalvård är påbörjad.

Väsentliga avtal

Det har genomförts en upphandling av nya trygghetslarm inom hemtjänsten och alla trygghetslarm byttes ut under hösten.

Tjänstekoncessionen Trosa gästhamn samt hyresavtalet Krämö har fått förlängning.

Drift- och underhållsavtalet med Orca Entreprenad AB är förlängt.

Andra väsentliga avtal under perioden

- Koncernbank: Nordea
- Insamling och behandling av farligt avfall: SEKA Miljöteknik AB
- Slamtömning: Foria AB
- Behandlingstjänster och transporter av avfall: Telge Återvinning AB
- Avfallskärl 4-fack: PWS Nordic AB
- Avfallshämtning: Telge återvinning AB
- Behandlingstjänster slam från reningsverk: Biototal Norden AB

Upphandling av större investeringar:
Överföringsledning mellan Vagnhärad och Hölö-
Tilldelningsbeslut sker januari 2025.

Större investeringar

I investeringsredovisningen redovisas Trosa kommuns investeringar i bland annat fastigheter, markanläggningar och inventarier. Utfallet för investeringsverksamheten under 2024 uppgår till 199,1 mkr vilket kan jämföras med 175,5 mkr vid bokslut 2023.

Avgiftskollektivet står för 52 % av årets investerade belopp.

Trosabygdens Bostäder AB investerade för 20,6 mkr och Trosa Fibernät AB för 2,2 mkr.

Arbete sker löpande med att utveckla projektprocessen för att driva och genomföra projekt så effektivt som möjligt. Ett digitalt projektsystem, ProjectCompanion håller på att implementeras.

Arbetet med att genomföra de investeringar som är beslutade pågår löpande. Nedan beskrivs några av de större investeringarna.

Fastighet

I Hedebyhallen har nytt sportgolv monterats och omklädningsrummen har renoverats. Under hösten har utbyte av belysning till LED i lilla Hedebyhallen utförts som en energibesparande åtgärd. Detta är tidigare utfört i stora Hedebyhallen.

Under sommarlovet utfördes ytskikts-renovering på stora delar av Tomtaklintskolan och omklädningsrummen på Tomtaklinthallen.

Kyrskolan fick en om- och tillbyggnad av klassrum samt större kapprum och fler toaletter

blev färdigställt till skolstart vårterminen 2024. I samband med detta renoverades även taket.

Renoveringen av befintliga avdelningarna Solvingen, Gläntan samt Gästis har pågått på demensboendet Ängsgården i Trosa sedan hösten 2023. Ytterligare två lägenheter har tillskapats på avdelningen Gläntan efter nytt förslag. Totalt har 24 lägenheter renoverats och färdigställts under 2024.

Renovering av omklädningsrum och biutrymmen på Skärlagsvallen har genomförts.

Upprustning av Kulturminnet Edanö gård är i full gång. Under 2024 har ett antal byggnader renoverats, grönområdet har slyröjts, utsiktsplats har färdigställts, och en servicebyggnad med toalett och kök är under uppbyggnad.

Gator och parker

Kajen utmed Trosaån renoveras i etapper. Östra sidan, Trosa torg uppströms till Bryggarbron startade oktober 2024 och pågår.

Lekplatsen Lokes hage i Vagnhärad har renoverats med det framröstade Rymdtemat. I Vagnhärad har även anläggning av Scenparken påbörjats för att skapa en inbjudande miljö med botanisk variation.

Utveckling av Hamnängen i Trosa är inne på sista etappen med anläggning av parken i norra delen. Basketplan i södra delen pågår och beräknas färdig våren 2025.

VA – vatten och avlopp

Överföringsledning till SYVAB sker i samproduktion med Telge Nät på sträckan Hölö till Pilkrog och förväntas vara klar våren 2025. Under våren och sommaren 2024 har detaljprojektering pågått för sträckan Vagnhärad till Hölö. Arbetet med tillståndprocesser har pågått med Länsstyrelserna i Södermanland och Stockholms län samt en pågående dialog med markägare. Upphandling har utförts under hösten 2024 med tilldelning och produktionsstart under början av 2025. Målet att ha en ledning klar för möjlig anslutning 2027 ligger fast. Avtalsarbete pågår med SYVAB.

Ovidkommande vatten har lokaliserats på två längre sträckor i Vagnhärad med stort inläckage. Renovering av ca 1500 meter ledning har utförts under 2024.

Fortsatta inventeringar av brunnar och filmning av ledningar har utförts. En viktig del i projektet är att koppla upp våra pumpstationer till det överordnade styrsystemet för att kunna utvärdera effekten av åtgärderna och hur flödena påverkas vid nederbörd, smältvatten och höga vattenstånd. Åtgärderna är av största vikt inför anslutning till SYVAB.

Projektet med renovering av vattentornet i Trosa är genomfört avseende yttre arbeten. Renovering av invändiga rörinstallationer har påbörjats och beräknas vara klart våren 2025.

Övriga väsentliga händelser

Samhällsbyggnadskontoret har under hösten arbetat med ny Översiktsplan, ÖP 2026, där flera intressenter bjuds in till olika tema-seminarium.

Kommunens avgiftsfinansierade VA-verksamhet har under året arbetat med att inrätta ett nytt vattenskyddsområde vid Sörtuna så att råvattentillgången för Trosa säkras. Samråd har genomförts med Länsstyrelsen och verksamheten planerar för samråd med berörda fastighetsägare under 2025.

Den 9 juni 2024 var det val till Europaparlamentet. Kommunens valnämnd ansvarar med stöd av kanslienheten för genomförandet av valet. Valdeltagandet var lägre än vid förra EU-valet, 55,5 % (-4,3).

Nyföretagandet ökade 14 %, vilket var mycket positivt då det nationellt minskade med 9 %. Konkurserna ökade något men låg under rikssnittet. Arbetslösheten låg på en något högre nivå än åren innan. En av anledningarna var en något större konkurs i byggbranschen.

Företagsklimatet uppfattades även under 2024 som mycket bra. En andraplats i Svenskt Näringslivs ranking, ett fortsatt högt betyg i Sveriges Kommuner och Regioners Nöjd Kund Index samt ett högt index för Trosa kommuns förmåga att leverera bygglov och detaljplaner effektivt, rättssäkert och med en hög servicegrad bekräftade detta.

Trosa kommun premierades även för sitt arbete kring markupplåtelse, där företagen rankade Trosa kommun på förstaplats i Stockholm business Alliance.

Fritidsgårdarna har under året sett ett positivt trendbrott där ungdomarnas mobilanvändande minskat och de väljer att spela sällskapsspel, lägga pussel och umgås med varandra genom att spela pingis, biljard, basket och fotboll.

Turismnäringen har haft en god tillströmning av besökare 2024, en ökning med 19,5 % i antal gästnätter jämfört med föregående år. Hemsidan trosa.com har utvecklats under året men antalet besök minskat med 12,9 % efter den kraftiga uppgången 2023.

Trosa Fibernät AB har under året gradvis gått från en utbyggnadsfas till en driftsfas. Vid årsskiftet hade drygt 99 % av kommunens hushåll och arbetsställen tillgång till fiber. Bolaget har under året ökat med ett hundratal fiberanslutningar.

Trosabygdens Bostäder AB har fortsatt väldigt få vakanser, det är endast vid renovering av lägenheter som det finns vakans. Några lokaler är vakanta, tex Hemköpsfastigheten. Renovering har påbörjat av Stationshusen vilket kommer pågå kommande år. Bolaget fokuserar fortsatt på att bygga en robust driftorganisation med fokus på att minska energianvändningen i såväl egna som kommunens fastigheter.

Rättstvister

Överprövning av kommunens och Trosabygdens Bostäders beslut att avbryta upphandling gällande måleritjänster för att omarbete underlaget och annonsera på nytt. Målet ligger i kammarrätten.

Vid årsbokslutet finns inga andra pågående rättstvister.

Styrning och uppföljning

Styrmodell Trosa kommun¹

Styrmodellen utgår från Fastlagd kurs och omfattar Trosa kommun. Kommunens helägda bolag styrs via ägardirektiv. Ekonomistyrning innebär en medveten och konsekvent process för att påverka organisationens handlande så att verksamheten genomförs efter invånarnas faktiska behov med rätt kvalitet och till rimlig kostnad, inom ramen för tilldelade resurser och fastställda mål.

Budgetprocessen är en bärande del i styrmodellen med grund i de gemensamma planeringsförutsättningarna. En hörnsten i de gemensamma planeringsförutsättningarna är bland annat resursfördelning till resultatenheterna inom verksamheterna barnomsorg, skola och äldreomsorg. Kommunstyrelsen har en central buffert för att möta ökande eller minskade volymer inom resultatenheterna. Resursfördelning sker även till LSS samt gata/park utifrån ökade volymer. En annan hörnsten är årliga rationaliseringar och ettårssatsningar som kan kopplas till att genomföra en rationalisering eller för enskilda beslutade projekt.

Fastlagd kurs för Trosa kommun

Fastlagd kurs² för Trosa kommun är styrande för all verksamhet inom Trosa kommun.

Kommunens verksamheter och utbud skall styras av:

Medborgarnas behov och önskemål
Valfrihet
Flexibilitet
Kvalitet och god service
Enkelhet och kostnadseffektivitet
Samarbete mellan servicegivare och nyttjare

Kommunens verksamhet skall präglas av ett helhetsperspektiv och bygga på samordning/samverkan mellan resurser inom och utom kommunen. Kommunen ska uppmuntra samarbete, okonventionella och alternativa lösningar.

Kommunens medborgares intressen och behov skall alltid sättas i centrum av såväl förtroendevalda som anställda. Arbetssättet skall präglas av god tillgänglighet och hög kompetens.

Rollfördelningen mellan förtroendevalda och anställda skall vara tydlig. Ansvar och beslut skall vara på rätt nivå – långt driven delegation skall tillämpas.

Verksamheten ska bedrivas inom befintlig ekonomisk ram. Resurserna ska tillvaratas på bästa sätt.

Kommunen skall växa i sådan takt att dess speciella karaktär och idyll bibehålles. Varje orts särprägel skall tillvaratas.

Kommunen skall arbeta för att fler bostäder och fler arbetstillfällen skapas.

Miljöhänsyn skall genomsyra den kommunala verksamheten vid planering och beslutsfattande.

Kommunen skall verka för utökad kollektivtrafik såväl lokalt som regionalt.

Kommunen skall verka för ett ökat samarbete med föreningslivet och andra ideella organisationer.

För att skapa en levande kommun och god utveckling skall initiativ från enskilda och organisationer uppmuntras.

Kommunens fastigheter och anläggningar skall underhållas så att minst nuvarande standard bibehålles.

Mål för verksamheten

Beslut om mål tas i början av varje ny mandatperiod. Kommunfullmäktiges nio mål omfattar sex områden, medborgarnas behov och önskemål, engagemang, kärnverksamheter, tillväxt och företagsklimat, hållbarhet och folkhälsa samt finansiella mål.

¹ Kommunfullmäktige 2024-12-04, § 160. Dnr KS 2024/136

² Antaget av indelningsdelegerade Trosa 1991 08 21, §71, dnr 1991-00085.

Trosa kommun medverkar tillsammans med andra kommuner i Sveriges kommuners och regioners projekt, "Kommunens kvalitet i korthet" (Kkik). Här följs kommunens kvalitet upp ur ett medborgarperspektiv. I Kkik ges Trosa möjlighet att jämföra sig med andra kommuner och med egna resultat över tid. Det ger också möjligheter att hitta goda exempel och lära av andra.

Trosa genomför också medborgarundersökning vartannat år sedan 2007. Medborgarperspektivet är centralt när kommunfullmäktige fastställer mål och medborgarperspektivet ska genomsyra alla kommunens verksamheter.

Kommunfullmäktige, kommunstyrelse och nämnder ska i första hand använda de kvalitetsnyckeltal som finns i Kolada samt sätta mål med utgångspunkt i de frågeställningar som finns i medborgarundersökningen. För att kunna vara uthållig i målarbetet är det viktigt att eftersträva enkelhet och tydlighet. Målen ska därför vara mätbara och relativt få till antalet.

Finansiella mål

Syftet med att budgetera med ett resultatmål/vinst är att säkerställa att kommunens verksamhet kan bedrivas även på lång sikt och att det egna kapitalet inte urholkas. De finansiella målen behöver samtidigt ta hänsyn till kommunens förutsättningar. Är kommunen i en expansiv fas med befolkningstillväxt kan till exempel resultatmålet tillåtas vara lägre en period för att därefter höjas för att återigen stärka ekonomin.

Budgetprocess

Budgetprocessen syftar till att ge kommunstyrelse och kommunfullmäktige tillräcklig information och bra beslutsunderlag inför beslut om budget med flerårsplan och de politiska prioriteringar som varje budgetbeslut innebär. Processen ska också se till att ge goda förutsättningar för nämnder/utskott och kontor att planera och styra sin verksamhet mot fastställda mål inom ramen för tillgängliga resurser.

Rationaliseringar och ettårssatsningar

Kommunens ledningsgrupp har ansvar att löpande arbeta med rationaliseringar, även medarbetarna ska involveras i processen. Rationaliseringarna kan till exempel grupperas utifrån administrativa processer, organisatoriska åtgärder, lokaler, andra åtgärder och rena besparingar.

Varje budgetår tillförs ettårssatsningar. Dessa satsningar kan nyttjas för att en rationalisering ska kunna genomföras. (Ett nytt verksamhetssystem kan till exempel medföra ett förändrat arbetssätt som effektiviserar verksamheten.)

Gemensamma planeringsförutsättningar (GPF)

De gemensamma planeringsförutsättningarna utgör grunden för budgeten de kommande tre åren och omfattar befolkningsprognos, ekonomiska förutsättningar, lokalförsörjningsplan och resursfördelning.

Befolkningsprognos

Kommunens ledningsgrupp tar fram ett förslag till befolkningsprognos de närmast kommande fem åren samt vid behov en tioårig långtidsprognos. Bakgrunden till detta är att tydligare kunna göra långsiktiga bedömningar av kommande lokalbehov inom såväl förskola och skola som äldreomsorg, samt övriga lokaler.

Ekonomiska förutsättningar

De ekonomiska förutsättningarna omfattar prognos för skatteintäkter, uppräknig av löner och priser samt kapitaltjänstkostnader.

Kommunen baserar sina beräkningar över skatteintäkter på Sveriges kommuner och Regioners antaganden och prognoser. Skatteprognosen beräknas med befolkningsutvecklingen i de gemensamma planeringsförutsättningarna som underlag.

Inga tilläggsanslag beviljas under budgetåret. Däremot kompenseras nämnderna för särskilda satsningar utifrån lönekartläggning.

Lokalförsörjningsplan

Syftet med lokalförsörjningsplanen är att skapa ett verktyg för att möjliggöra planering av det framtida lokalbehovet samt med god framförhållning kunna bedöma det framtida investeringsbehovet och kommunens samlade lokalkostnader.

Lokalförsörjningsplanen ska bidra till att skapa förutsättningar för ändamålsenliga och kostnadseffektiva lokaler i den kommunala verksamheten. Målbilden är "Rätt lokal vid rätt tidpunkt till rätt kostnad". I normalläget bedöms det strategiskt att kommunens verksamhetslokaler också ägs av Trosa kommun. Det ger förutsättningar för god ekonomisk hushållning med

flexibilitet och med möjlighet att styra, att optimalt nyttja och att hållbart förvalta lokaler. Livscykelkostnaden är en viktig parameter att beakta för att över tid nå god ekonomisk hushållning av resurser.

Internhyra

Internhyra beräknas i enlighet med beslutad internhyresmodell och nämndernas budgetram justeras.

Resursfördelning

Resursfördelning till verksamheterna förskola, fritidshem, förskoleklass, grundskola, gymnasieskola samt äldreomsorg, oavsett huvudman, bygger på den befolkningsprognos som årligen tas fram till budget och som ingår i de gemensamma planeringsförutsättningarna. Resursfördelning LSS bygger på antal insatser den 1 oktober året före budgetår.

Central buffert

Kommunstyrelsens anslag för central buffert minst 1 % av skattenettet. Beslut om fördelning ur den centrala bufferten ska ske en gång per år i samband med att kommunstyrelsen behandlar kommunens delårsbokslut.

Fördelning sker enligt nedanstående kriterier;

- För ökade/minskade volymer (demografiska variabler) för barnomsorg, skola, äldreomsorg

Fördelning kan ske enligt nedanstående kriterier;

- För att täcka negativt skatteutfall
- För att täcka ökade pensionskostnader

Om mer medel fördelas utöver budget för central buffert så ska dessa medel minska kommunens resultat. Nyttjas inte hela central buffert ska kvarstående medel öka kommunens resultat.

Nämndernas buffertar

Varje nämnd/utskott beslutar om storleken på den buffert som ska finnas inom de verksamheter nämnden ansvarar för. Nämndens buffert bör vara minst 1 % av budget för att under året kunna klara förändringar inom fastställd budgetram. Bufferten tillhör nämnden och nämnden fattar beslut om disponering av bufferten. Om medel finns kvar i nämndens buffert efter eventuell fördelning, så ska dessa medel öka nämndens resultat.

Uppföljning

- Uppföljning efter tre månader med helårsprognos tas fram och utgör bland annat en del av underlaget för beslut om budget kommande år.
- Delårsrapport efter åtta månader med helårsprognos.
- Årsbokslut.

Nämnderna ansvarar för att hålla verksamheten inom beslutad ram och för att driva verksamheten enligt de mål/uppdrag fullmäktige fastställt samt att följa upp och utvärdera nämndens verksamhet. Varje nämnd avgör därutöver behovet av uppföljning av ekonomi och verksamhet inom sitt ansvarsområde.

Kommunfullmäktiges mål följs upp i delårsrapport och årsredovisning. Uppföljning av nämndernas mål redovisas i respektive nämnd. Nyckeltal som direkt kan relateras till budgeterade medel ska alltid redovisas med så objektiva mått som möjligt. Dessa följs sedan upp i delårs- och årsbokslut, vissa av målen kan endast följas upp vid årsbokslut.

Åtgärdsplan för en ekonomi i balans

Så snart en avvikelse befaras eller har konstaterats ska nämnden vidta åtgärder inom ramen för sina befogenheter så att budget kan hållas. Detta innebär att förvaltningen samtidigt som det befarande underskottet redovisas för nämnden ska ge förslag till hantering av underskottet. Undantag kan gälla om avvikelsen är av relativt stor omfattning och fordrar förankring innan redovisning till nämnden. Då kan redovisningen göras vid nästkommande nämndsammanträde. Återkoppling ska även ske till det kommunstyrelsesammanträde som ligger närmast efter i tid.

Ansvar och befogenheter

Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige ska enligt 5 kap 1 § kommunallagen besluta i ärenden av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt och i vad som särskilt anges i nämnda paragraf och i kommunallagen eller annan lag och förordning. Därutöver ska fullmäktige besluta i ärenden som innebär omfattande ekonomiska åtaganden och i ärenden om:

- a) när kommunal verksamhet i egen regi ska bedrivas genom bolag, ekonomisk förening eller stiftelse
- b) mellankommunala avtal av övergripande karaktär och bildande av kommunalförbund
- c) planer och föreskrifter till allmän efterrättelse, som kommunen kan meddela enligt särskild författning, om annat ej särskilt angivits.
- d) expropriation
- e) taxor och avgifter om inte annat särskilt angivits.
- f) ramar för kommunens upplåning
- g) konkurrensprinciper och om vad som är strategiska tillgångar
- h) regler för resultatuppföljning
- i) borgensåtaganden med undantag för borgen enligt socialtjänstlagen
- j) mottagande av donationer

Kommunstyrelsens uppgifter

Kommunstyrelsen ska leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter och ha uppsikt över övriga nämnders verksamhet när denna inte särskilt regleras i lag (*ledningsfunktion*). Styrelsen ska också ha uppsikt över kommunal verksamhet som bedrivs i kommunala företag, stiftelser och kommunalförbund.

Styrelsen ska leda kommunens verksamhet genom att utöva samordnad styrning och leda arbetet med att ta fram styrdokument för kommunen (*styrfunktion*).

Styrelsen ska följa de frågor som kan inverka på kommunens utveckling och ekonomiska ställning och fortlöpande i samråd med nämnderna följa upp de fastställda målen och återsrapportera till fullmäktige (*uppföljningsfunktion*).

Kommunstyrelsen ska utöva kommunens ägarfunktion i de företag som kommunen helt eller delvis äger. Kommunstyrelsen äger rätt att utfärda ägardirektiv för fullgörande av den av kommunfullmäktige delegerade ägarfunktionen.

Intern kontroll

Alla nämnder gör årligen risk- och väsentlighetsbedömningar för att fastställa en ny internkontrollplan för året. Internkontrollplanen följs därefter upp i samband med årsbokslut. Några punkter är gemensamma för alla nämnder och bolag, till exempel lönekontroll, informationssäkerhet, bisysslor och arbetsmiljö.

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

En kommun ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet och även i sådan verksamhet som bedrivs genom andra juridiska personer, det vill säga god ekonomisk hushållning ska prägla hela den kommunala koncernen. Det är fullmäktiges uppgift att besluta om riktlinjer och mål för god ekonomisk hushållning.

Utvärdering av god ekonomisk hushållning

Kommunfullmäktige fastställde nio nya mål 2023 för mandatperioden 2023-2026. De nio målen omfattar sex områden; medborgarnas behov och önskemål, engagemang, kärnverksamheter, tillväxt och företagsklimat, hållbarhet och folkhälsa samt finansiella mål.

Enligt styrmodell Trosa kommun anses god ekonomisk hushållning uppfyllt när de finansiella målen är uppfyllda och 75 % av övriga mål är uppfyllda.

Kommunfullmäktiges mål om medborgarnas behov och önskemål tar sin utgångspunkt i SCB:s Medborgarundersökning som är en väldigt viktig undersökning för kommunen som går igenom noggrant. Generellt uppnår Trosa kommun fortsatt goda resultat i medborgarundersökningen.

De antagna målen är färre än tidigare men kan ha flera mått som behöver uppnås för att målet som helhet uppnås. Varje mål har tydligt definierats när de uppnås och kopplas till koder i Kolada och så vem som helst ska kunna göra samma bedömning av måluppfyllelsen.

Medborgarnas behov och önskemål

Målen innebär att man ska tillhöra de 25 % bästa kommunerna som genomfört undersökningen.

Målet kommunens medborgare tillhör de nöjdst i landet mäts på fyra frågor i medborgarundersökningen som samtliga tillhör de 25 % bästa i undersökningen. På frågan om insyn och inflytande över kommunens beslut och verksamheter får Trosa det bästa resultatet i

undersökningen och på frågan om hur kommunen sköter sina verksamheter så får kommunen det näst bästa resultatet i undersökningen. Målet uppnås.

Målet kommunens medborgare tillhör de tryggaste i landet mäts på en fråga i medborgarundersökningen. Medborgarna ska känna sig trygga när det är mörkt ute. 90 % känner sig trygga och det är bland de 25 % bästa. Målet uppnås.

Engagemang

Målet om hållbart medarbetarengagemang mäts genom tre delindex, ledarskap, motivation och styrning. Det mäts sedan många år via enkäter. Det sammanvägda resultatet utifrån mätningens indexskala 0-100 blev index 85, vilket ligger ett index högre än föregående år. Kommunen är fortsatt bland de kommuner med högst resultat, delad andraplats för enkät 2024. Målet uppnås.

Kärnverksamheter

Målet att Trosa kommun ska vara en av landets bästa utbildningskommuner mäts på sex mått kopplade till kvalitet i skolan, där Trosa ska vara bland de 25 % bästa på samtliga samt minst 10 % bästa på två av måtten. Trosa tillhör de 25 % bästa på fem av sex mått varav bland de 10 % bästa på två av måtten. Målet uppnås delvis.

Målet att kommunens äldreomsorgskunder ska ha nöjda kunder och tillhöra de 25 % bästa i riket. Målet mäts genom brukarundersökning för särskilt boende och hemtjänst från Socialstyrelsen. Inom hemtjänsten var andelen nöjda 86 % och inom särskilt boende var motsvarande resultat 83 %. Särskilt boende har förbättrat sitt utfall medan hemtjänsten har tappat. Målet uppnås inte.

Tillväxt och företagsklimat

Målområdet innefattar två mål, befolkningstillväxt och företagsklimat.

Trosa kommun ska ha en tillväxt med 1-2 % i snitt under en femårsperiod för att befolkningsmålet ska anses uppnått. Under 2024 ökade befolkningen med 42 invånare vilket motsvarar 0,3 %. Tillväxten

2020-2021 var hög och ökningstakten de tre senaste åren betydligt lägre. Detta gör att tillväxten i snitt landar på 1,7 %. Målet uppnås.

Målet om att kommunen ska vara topp 20 i landet avseende företagsklimat uppnås med plats två.

Hållbarhet och folkhälsa

Målet om att kommunen ska ha en omställning till ett hållbart samhälle (ekonomiskt, socialt och miljömässigt) som ska tillhöra landets mest framgångsrika kopplas till mål från Agenda 2030. Trosa kommun ligger på topp 25 % bästa kommunerna för 7 av 13 mål från Agenda 2030. Det gör att målet delvis uppnås.

Finansiella mål

Kommunen är kostnadseffektiv när kärnverksamheterna totalt sett är kostnadseffektiva i jämförelse med standardkostnaden. Målet mäts genom att verksamheternas kostnad jämförs med standardkostnaden, totalt sett får kostnaden inte överstiga standardkostnad med mer än 5 mkr. Målet mäts i senast kända data i Kolada.

Individ- och familjeomsorg, fritidshem och gymnasieverksamhet och hade lägre kostnad än standardkostnad. Förskolan och LSS hade en något högre kostnad än standardkostnad. De största verksamheterna grundskolan och äldreomsorgen var väsentligt dyrare än standardkostnad. Det finansiella målet uppfylldes inte.

Slutsatser avseende god ekonomisk hushållning

Trosa har åtta verksamhetsmål och ett finansiellt mål.

Verksamhetsmål

Av de åtta verksamhetsmålen uppfylldes fem mål. Båda målen inom området "medborgarnas behov och önskemål" uppfylldes, samt målet för företagsklimat i toppklass, befolkningstillväxt och engagemang.

Två mål uppfylldes delvis, målet om att vara en av landets bästa utbildningskommuner och målet om hållbarhet och folkhälsa.

Ett mål uppfylldes inte, målet om att kommunens äldreomsorgskunder är nöjda.

Finansiella mål

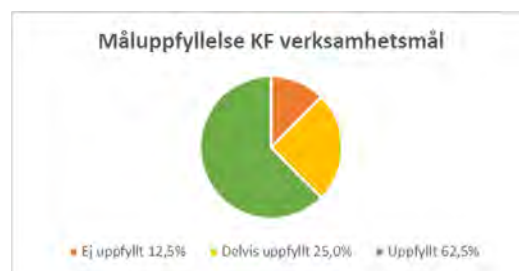
Trosa har ett finansiellt mål. Det finansiella målet för kärnverksamheternas kostnadseffektivitet är inte uppnått.

God ekonomisk hushållning

Enligt den bedömning av god ekonomisk hushållning som kommunfullmäktige fastställt så uppnås inte god ekonomisk hushållning. God ekonomisk hushållning anses uppfyllt när de finansiella målen är uppfyllda och 75 % av övriga mål är uppfyllda.

De högt ställda målen uppnåddes inte då endast 63 % av verksamhetsmålen uppnåddes och det finansiella målet inte uppnåddes. Föregående år uppnåddes fyra av verksamhetsmålen.

Sammanfattningsvis uppnås inte god ekonomisk hushållning under året.

Måluppfyllelse kommunfullmäktiges verksamhetsmål 2024

Kommunfullmäktiges mål

Trosa ska vara bra på att vara kommun, det uppnås genom att:

Mål	Mått/Nyckeltal	Målprecisering	Utfall	Uppfyllelse	Kommentar
Medborgarnas behov och önskemål					
1. Kommunens medborgare tillhör de nöjdaste med sin kommun i landet.		Trosa ska tillhöra de 25% med nöjdast invånare på samtliga fyra frågor.			
	Som plats att leva och bo på. (MU N00667)		97,3%		Utfall plats 16 i MU 2023
	Hur kommunen sköter sina verksamheter. (MU N00668)		91,8%		Utfall plats 2 i MU 2023
	Möjlighet till insyn och inflytande över kommunens beslut och verksamheter. (MU N00669)		35,1%		Utfall plats 1 i MU 2023
	Vilja att rekommendera andra som inte bor i kommunen att flytta hit. (MU N00670)		78,2%		Utfall plats 11 i MU 2023
2. Kommunens medborgare tillhör de tryggaste i landet.		Trosa ska tillhöra de 25% med tryggast invånare.			
	Känner sig trygga när det är mörkt ute. (MU N00610)		90,0%		Utfall plats 21 i MU 2023
Engagemang					
3. Kommunens har engagerade medarbetare.	Hållbart medarbetarengagemang (HME) (Kolada U00207)	Trosa ska utifrån index tillhöra de 10% bästa kommunerna.	85,0%		Utfall plats 5 i SKRs enkät 2024.
Kärnverksamheter					
4. Kommunen är en av landets bästa utbildningskommuner.		Trosa ska tillhöra de 25% bästa kommunerna på samtliga 6 parametrar samt de 10 % bästa på 2 av dem.			Tillhör de 25% bästa på 5 av 6 mål och de 10% bästa på 2 av 6 mål.
	Elever årskurs 9: som uppnått kunskapsmålen i alla ämnen (N15508)		76,6%		Utfall 2024, bland de 25% bästa kommunerna. Kolada, Skolverket.
	Elever årskurs 9: meritvärde (N15507)		224,0		Utfall 2024, ej bland de 25% bästa kommunerna. Kolada, Skolverket.
	Elever årskurs 9: behöriga till yrkesprogram (N15428)		89,9%		Utfall 2024, bland de 25% bästa kommunerna. Kolada, Skolverket.
	Elever årskurs 6: med lägst betyget E i svenska (N15546)		94,7%		Utfall 2024, bland de 10% bästa kommunerna. Kolada, Skolverket.
	Elever årskurs 6: med lägst betyget E i matematik (N15545)		90,3%		Utfall 2024, bland de 10% bästa kommunerna. Kolada, Skolverket.
	Elever årskurs 6: med lägst betyget E i engelska (N15544)		94,2%		Utfall 2024, bland de 25% bästa kommunerna. Kolada, Skolverket.
5. Kommunens äldreomsorgskunder är nöjda.		Trosa ska tillhöra de 25% bästa kommunerna för såväl särskilt boende som hemtjänst.			
	Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg (U23471)		83%		Utfall 2024, ej bland de 25% bästa kommunerna. Öppna jämförelser/brukarundersökning . Kolada, Socialstyrelsen
	Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg (U21468)		86%		Utfall 2024, ej bland de 25% bästa kommunerna. Öppna jämförelser/brukarundersökning . Kolada, Socialstyrelsen
Tillväxt och företagsklimat					
6. Kommunen fortsätter att växa med 1-2% i snitt under en femårsperiod	Antal invånare (N01951)	Befolkningsökningen ska vara 1-2% i snitt under en femårsperiod.	1,7%		Utfall 20241231 är 14927 invånare vilket ger en snitttillväxt på 1,7%.
7. Kommunen har ett företagsklimat i topklass	Ranking Svenskt Näringsliv (U40402)	Trosa ska placera sig bland de 20 bästa kommunerna.	2		Utfall 2024.
Hållbarhet och folkhälsa					
8. Kommunens omställning till ett hållbart samhälle (ekonomiskt, socialt och miljömässigt) ska tillhöra landets mest framgångsrika.		Trosa ska tillhöra de 25% bästa kommunerna i landet i minst 11 av de valda målen från Agenda 2030			Tillhör de 25% bästa i 7 av 13 mål.
	Mål 1: Avskaffa fattigdom. Vuxna biståndsmottagare med långvarigt ekonomiskt bistånd. (N31816)		0,2%		Utfall 2023, bland de 25% bästa kommunerna. Kolada.

Mål 2: Hälsa och välbefinnande. Invånare med bra självskattat hälsotillstånd (U01405)	69,1%	Utfall 2022, ej bland de 25% bästa kommunerna. Kolada.
Mål 2: Hälsa och välbefinnande. Fallskador bland personer 65+, 3- års, antal/100 (U20462)	3 258	Utfall 2023, ej bland de 25% bästa kommunerna. Kolada.
Mål 4: God utbildning till alla. Barn 1- 5 år inskrivna i förskola. (N11800)	90,0%	Utfall 2023, bland de 25% bästa kommunerna. Kolada.
Mål 4: God utbildning till alla. Elever i årskurs 9 som är behöriga till yrkesprogram. (N15428)	89,9%	Utfall 2024, bland de 25% bästa kommunerna. Kolada.
Mål 5: Jämställdhet. Heltidsarbetande månadsanställda (N00209)	75%	Utfall 2023, ej bland de 25% bästa kommunerna. Kolada.
Mål 6: Rent vatten och sanitet. Grundvattenförekomster med god kemisk och kvantitativ status (N85053)	100%	Utfall 2022, bland de 25% bästa kommunerna. Kolada.
Mål 6: Rent vatten och sanitet. Sjöar med god ekologisk status (N85051)	60%	Utfall 2022, ej bland de 25% bästa kommunerna. Kolada.
Mål 7: Hållbar energi för alla. Slutanvändning av energi totalt inom det geografiska området (N45905)	17 MWh/inv	Utfall 2023, bland de 25% bästa kommunerna. Kolada.
Mål 8: Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt. Förvärvsarbetande invånare 20-64 år (N00914)	84%	Utfall 2021, bland de 25% bästa kommunerna. Kolada.
Mål 9: Hållbar industri, innovationer och infrastruktur. Företagsklimat enl. ÖJ (Insikt) (U07451)	86%	Utfall 2023, bland de 25% bästa kommunerna. Kolada.
Mål 11: Hållbara städer och samhällen. Demografisk försörjningskvot (N00927)	0,96	Utfall 2024, ej bland de 25% bästa kommunerna. Kolada.
Mål 12: Hållbar konsumtion och produktion. Utsläpp av luft till växthusgaser (N00401)	3,18	Utfall 2022, ej bland de 25% bästa kommunerna. Kolada.
Mål 12: Hållbar konsumtion och produktion. Ekologiska livsmedel i kommunens verksamhet (U07514)	60%	Utfall 2022, bland de 25% bästa kommunerna. Kolada.
Mål 13: Bekämpa klimatförändringarna. Fossiloberoende fordon i kommunorganisationen (U00502)	91,2%	Utfall 2023, bland de 25% bästa kommunerna. Kolada.
Mål 15: Ekosystem och biologisk mångfald. Skyddad natur (N85054)	29,9%	Utfall 2023, bland de 25% bästa kommunerna. Kolada.
Mål 16: Fredliga och inkluderande samhällen. Invånare 16-84 år som avstår från att gå ut ensam (U01420)	16%	Utfall 2022, bland de 25% bästa kommunerna. Kolada.
Mål 16: Fredliga och inkluderande samhällen. Verksamhetens resultat kommun, andel (%) av skatter och statsbidrag (N03127)	1,3%	Utfall 2024, ej bland de 25% bästa kommunerna. Kolada.

Finansiella mål

9. Kommunen är
kostnadseffektiv genom att
kärnverksamheterna totalt
inte överstiger
standardkostnaden.

Nettokostnadsavvikelsen totalt i
miljoner kronor ska inte överstiga 5
Mkr för kärnverksamheterna totalt.

Utfall 2023 summerar till 25 Mkr
i nettokostnadsavvikelse.

Nettokostnadsavvikelse i Mkr för förskola är (N11038)	9	Utfall 2023. Kolada.
Nettokostnadsavvikelse i Mkr för fritidshem är (N13032)	-1	Utfall 2023. Kolada.
Nettokostnadsavvikelse i Mkr för grundskola F-9 är (N15045)	19	Utfall 2023. Kolada.
Nettokostnadsavvikelse i Mkr för gymnasieskola är (N17030)	-4	Utfall 2023. Kolada.
Nettokostnadsavvikelse i Mkr för äldreomsorg är (N20029)	23	Utfall 2023. Kolada.
Nettokostnadsavvikelse i Mkr för LSS är (N28021)	4	Utfall 2023. Kolada.
Nettokostnadsavvikelse i Mkr för individ- och familjeomsorg är (N30026)	-25	Utfall 2023. Kolada.

Utvärdering av ekonomisk ställning

Kommunkoncernen

Den kommunala koncernens resultat är -4,0 mkr jämfört med -0,4 mkr föregående år. I koncernresultatet ingår Trosabygdens bostäder AB (-4,3 mkr) och Trosa fibernät AB (-0,5 mkr).

Kommunen

Kommunens resultat är 1,7 mkr, en positiv avvikelse mot budget med 14,1 mkr. De främsta orsakerna till resultatet beror på överskott då central buffert inte använts samt att verksamheterna anpassat sig till nya behov. Orsakerna beskrivs under respektive nämnd nedan.

Nämndernas skattefinansierade verksamhet exklusive kommungemensamma poster redovisar sammantaget ett underskott mot budget på 6,1 mkr och avgiftsfinansierad verksamhet ett överskott på 3,1 mkr.

Kommungemensamma poster

Kommungemensamma poster omfattar bland annat medlemsavgifter till SKR, Sydarkivera, Samordningsförbundet RAR m.fl. Kommunförsäkringar, indexuppräknings Ostlänken och exploateringsverksamhet redovisas också under de kommungemensamma posterna. Exploateringsverksamheten hamnar 2,6 mkr under budget. Därutöver finns kostnader för upplupna löner central om 1,3 mkr och buffert för lägre befolkningstillväxt.

Resultatöverföring

Resultatöverföring från 2023, som sker genom intern flytt av budget, till resultatenheterna¹ inom förskola och skola samt särskilt boende/hemtjänst och LSS påverkar de kommungemensamma posterna positivt med 2,6 mkr.

Central buffert

På kommunstyrelsen finns central buffert (ursprungligen på 17,0 mkr) för att bl.a. kunna kompensera för förändrade volymer för barnomsorg, skola och äldreomsorg. Central buffert lämnade ett överskott på 20,0 mkr. Äldreomsorgen fick ett tillskott på 1,8 mkr i budget medan barn och utbildning fick lämna tillbaka 4,9 mkr i budget, detta ökade budgeten med 3,0 mkr.

Pensioner

Utbetalning av pensioner från ansvarsförbindelsen (intjänade t.o.m. 1997) budgeterades med 10,3 mkr. Fr.o.m. 2023 trädde det nya pensionsavtalet AKAP-KR i kraft. Det innebär bland annat att avgiftsbestämda pensionen höjs från 4,5 % till 6 % av lönesumman. Personalomkostnadspåslaget ska täcka kostnaderna för nuvarande anställdas pensioner.

Pensionskostnaderna ökar kraftigt och trots högt personalomkostnadspåslag överstiger pensionskostnaderna budget med 10,5 mkr. Under de senaste två åren har pensionskostnaderna fördubblats och kommer enligt prognos att återgå till en mer normal nivå för 2025/2026. Pensionskostnaden uppgår till 91 mkr jämfört med ca 40 mkr 2022.

Finansiering

Skattenettots negativa avvikelse (12,2 mkr) beror framför allt på lägre inkomstutjämningsbidrag då befolkningen är lägre än budgeterat. Räntenettot ger en positiv budgetavvikelse på 8,6 mkr och uppgår till -12,9 mkr. I räntenettot ingår överskottsutdelning från Kommuninvest, ränteintäkter och borgensavgifter samt räntekostnader för kommunens lån och övriga finansiella kostnader. Budgetavvikelsen beror på lägre räntekostnader

¹ Styrmodell Trosa kommun KF 2024-12-0, §160.
Dnr KS 2024/136

och högre ränteintäkter än budgeterat och värdeförändring på värdepapper.

Budgetföljsamhet nämnder²

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen redovisar ett överskott inklusive central buffert på 19,9 mkr och ett underskott på 0,1 mkr exkl. central buffert. Kommunstyrelsens förvaltning omfattar politisk verksamhet, kommunkontor, finans och kommungemensamma poster. Politisk verksamhet redovisar ett överskott om 21,6 mkr, varav central buffert står för 20,0 mkr. Kommunkontoret redovisar ett överskott på 2,9 mkr.

Kommunkontorets överskott beror på flera orsaker där buffert och kommunledning gör ett överskott om 3,6 mkr samt kollektivtrafiken redovisar ett överskott om 1,1 mkr. Flera enheter går med underskott såsom ekonomi, personal, kansli och IT. Kommunkontoret har som tidigare år kraftigt ökade kostnader för programvaror relaterade till nya eller uppdaterade IT-system. Personal- och konsultkostnader i samband med införande av ärendehanteringssystem, beslutsstödsystem och Microsoft 365 är de enskilt viktigaste förklaringarna till fortsatta underskott hos flera enheter. Ekonomienheten har anlitat konsult för att täcka upp vakant tjänst. Merkostnader för porto, trycksaker och material bidrar också till kommunkontorets underskott.

Hållbarhetsutskottet

Utskottets ekonomi baseras på anslag från kommunens budget samt statligt bidrag till kommunal energi- och klimatrådgivning. Hållbarhetsutskottets resultat för 2024 var ett överskott på 11 tkr mot budget.

Samhällsbyggnadsnämnden

Samhällsbyggnadsnämnden redovisar ett negativt resultat i närheten av tidigare årsprognos. Resultatet landar för 2024 på -866 tkr.

Det negativa resultatet förklaras av fortsatt höga kostnader för bostadsanpassning som överstiger budget med -1 046 tkr.

Vidare genererar de mer konjunktur känsliga verksamheterna såsom bygglov, planverksamhet

och exploatering fortsatt lägre intäkter än budgeterat.

Miljönämnden

Miljönämnden redovisar ett negativt resultat för 2024 på -375 tkr jämfört med budget. Det negativa resultatet är direkt kopplat till den nya riskklassningsmodellen för livsmedelskontroller som har resulterat i färre antal planerade kontrolltimmar, samt att handläggning och kontroll enligt livsmedelslagen utförs som konsulttjänst genom avtal med Nyköpings kommun under ordinarie inspektörs föräldraledighet.

Humanistiska nämnden

Barnomsorg och utbildning

Barnomsorg och utbildning redovisar ett resultat på 10 319 tkr.

Jämfört med prognos i augusti är resultatet betydligt bättre. Främsta orsaker till detta är att externa placeringar och tilläggsbelopp inte blivit så många och höga som befarats.

Resultatenheternas (förskolor och grundskolor) resultat är betydligt bättre än vad prognosen i augusti visade. Kostnader för övertaliga i förskola blev inte fullt så hög som befarats i prognosen i augusti. Enheternas arbete med att anpassa sin organisation för att överensstämja med barn/elevantal har gett effekt.

Skolverksamheten behöver göra snabbare organisationsförändringar för att möta de något mer fluktuerande barn och elevprognoserna. Flera åtgärder är vidtagna för att få en hållbar ekonomi i verksamheterna. Det handlar om verksamhetsutvecklande åtgärder och om åtgärder av organisatorisk karaktär. Här bör nämnas att organisatoriska förändringar i skolmiljö oftast är komplicerade när de genomförs under pågående läsår.

De senaste årens stora befolkningstillväxt har medfört ökade kostnader inom förvaltningen. Demografisk kompensation har getts på barn- och elevpeng men de centrala delarna har inte kompenserats i samma omfattning. Detta påverkar tydligt språkcentrum, SFI och vuxenutbildning.

Antalet barn i förskola, grundskola och gymnasieskola är färre än vad som beräknades i budget medan barn inom fritidshemmet

² Se även driftredovisning

verksamhet är fler. Budget har korrigerats efter avstämning central buffert.

Barnomsorg centralt har ett överskott på 4 731 tkr. Detta överskott avser till största del högre intäkter för barnomsorgsavgifter till följd av att antalet barn inom barnomsorg ökat de senaste åren. Nu har dock trenden vänt inom förskola och verksamheten har haft betydligt färre barn under året och minskningen ser ut att fortsätta även nästa år. Antalet barn inom fritids har dock fortsatt att öka efter pandemiårens nedgång och bidrar till att intäkterna fortfarande är högre än budget.

Centrala barn- och elevhälsan har ett överskott på 3 755 tkr. I första hand handlar detta om ett minskat antal externt placerade elever samt tilläggsbelopp avseende barn och elever utanför den egna kommunala verksamheten. Enheten har under året haft delvakans av enhetschef som även det genererat ett överskott. Fr.o.m. hösten 2024 har skolkontoret kunnat anställa en skolläkare istället för att köpa denna tjänst externt vilket medfört en minskad kostnad.

Skolskjutsar redovisar ett överskott på 707 tkr. Dels till följd av den översyn av skol-skjutsar som genomfördes föregående år samt att budgetramen för skolskjutsar ökades 2024. Minskningen av antalet barn inom anpassad gymnasieskola bidrar även till en minskad kostnad.

Språkcentrum har ett resultat på -3 082 tkr. Trosa kommuns kommunmottagning av nyanlända fortsätter att minska jämfört med tidigare år. Behovet av modersmåls-undervisning kvarstår medan behovet av studiehandledning minskat något jämfört med tidigare år.

Den anpassade skolformen har ett överskott på 1 201 tkr. Överskottet beror i första hand på att antalet elever inom anpassad grund- och gymnasieskola minskat till hösten. En översyn av organisationen kring anpassade grundskolan har gjorts. Från och med läsåret 24/25 erbjuds anpassad grundskola, för elever i årskurserna 1-6, på Skärlagsskolan. Förändringen är inte bara av ekonomiskt intresse, den möjliggör även kompetensförstärkning och utveckling av den anpassade grundskolas verksamhet.

Resultatenheternas sammanlagda resultat är ett underskott på 698 tkr inkl. 2023 års

resultatöverföring som då var ett underskott på 3 678 tkr.

Grundskolorna har minskat sitt underskott jämfört med föregående år. Den största förändringen står Skärlagsskolan för. Skolans organisation och elevtillväxt är nu i fas vilket gör att skolan har en ekonomi i balans, dock kvarstår delar av tidigare års underskott.

Underskott inom grundskolans verksamheter är personalrelaterad. I vissa fall kan brytningstalen för grupper/klasser göra att personaltätheten blir högre än vad budget medger. Detta är något som rektorerna är väl insatta i och som de arbetar strategiskt med.

Förskolorna har under 2024 ett mindre underskott men tack vare 2023 års överskott blir årets resultat ändå överskott. Förskolorna har under året haft ett minskat barnantal, medan minskning av personal har inte gjorts i samma takt vilket varit kostnadsdrivande för verksamheten. Den kostnad avseende övertaliga som förskolorna räknade med i delårsprognos har inte blivit fullt så stor som befarades.

Gymnasieverksamheten har ett resultat på 274 tkr. Överskottet beror på att elevantalet är lägre under hösten än vad som prognostiserades i samband med delårsbokslut och avstämning central buffert.

Behovet av insatser för asylsökande från Ukraina kvarstår, dock täcker inte ersättningen avseende asylsökande kostnaderna för de insatser som krävs. SFI erbjuds också arbetskraftsinvandrare och/eller europeiska invånare som bosätter sig i kommunen. Sammantaget har vuxenutbildningen och SFI resultat på -2 801 tkr. Vuxenutbildningens och SFI-undervisningens omfattning är svår att planera för och således även att budgetera. Rätten till vuxenutbildning har stärkts, detta kan öka kostnaderna för verksamheten.

Individ- och familjeomsorg

Individ- och familjeomsorgen uppvisar ett positivt resultat om 5 540 tkr för helåret 2024. Buffert på 1 658 tkr har inte nyttjats vilket är en del av överskottet.

Verksamheten för flykting och integration står för 2 457 tkr av det totala överskottet. Schablonintäkterna från Migrationsverket har täckt

kostnaderna för nyanlända, ensamkommande barn och personer från Ukraina.

Med anledning av stigande priser och högre räntekostnader har riksnormen för ekonomiskt bistånd och försörjningsstöd ökat med 8,7 % för 2024. Samtidigt har antalet hushåll med försörjningsstöd ökat jämfört med tidigare år. För 2024 uppgick hushåll med försörjningsstöd till 80 stycken jämfört med 72 stycken hushåll 2023. Den totala kostnaden för försörjningsstöd uppgick till 4 645 tkr 2024, jämfört med 3 720 tkr 2023.

Arbetsmarknad och integration avviker positivt mot budget med 2 815 tkr 2024. Överskottet utgörs främst av högre intäkter än budgeterat. Resterande del kan härledas till lägre personalkostnader.

Kostnader för köp av externa placeringar av vuxna har minskat från 1 154 tkr 2023 till 806 tkr 2024. Kostnaden för institutionsvård för vuxna varierar beroende på behovet.

Placeringskostnaderna inom barn- och ungdomsvård har minskat från 5 095 tkr 2023 till 2 956 tkr 2024. Kostnadsminskningen har uppstått till följd av utökat fokus på tidiga och intensiva insatser på hemmaplan i nära samarbete med föräldrar, nätverk och öppenvårdsinsatser.

Vård- och omsorgsnämnden

Vård- och omsorgsnämnden redovisar ett underskott om 22 864 tkr för verksamhetsåret 2024. Resultatet inkluderar nämndens buffert samt reglering av central buffert för demografi äldre om 1 840 tkr. Resultatet inkluderar inte reglering för LSS om 21 024 tkr, med vilken resultatet skulle ha landat på -1 840 tkr i avvikelse mot budget för verksamhetsåret 2024.

Äldreomsorgen redovisar totalt sett ett överskott på 8 508 tkr inklusive nämndens buffert som utgör 4 246 tkr.

Resultatenheterna för särskilt boende redovisar ett utfall på 3 674 tkr, vilket innebär att enheterna hämtat igen tidigare års underskott och visar ett totalt överskott om 2 796 tkr vid årets slut. Det förklaras av ökade intäkter till följd av nya biståndsbedömningar i kombination med lägre personalkostnader

Hemtjänstens resultatenheter har ökat sitt överskott med 1 782 tkr under 2024 till en total nivå på 3 721 tkr jämfört med budget. Det förklaras främst av ökade verksamhetsintäkter till följd av ökat antal brukare i kombination med ett ökat vårdbehov hos både nya och befintliga brukare samt god bemanningsplanering.

Hälso- och sjukvårdsenheterna (HSE) inklusive tekniska hjälpmedel redovisar ett underskott om 3 354 tkr. Sjuksköterskeenhetens resultat avvek med -396 tkr mot budget, men då det fanns budgeterade medel för köp av HSL-insatser hos hemtjänsten om 9 000 tkr, där endast 7 098 tkr nyttjats, landar det verkliga resultatet på ett underskott om 2 299 tkr. Detta innebär att det totala underskottet för HSE i själva verket är totalt 5 257 tkr. Detta förklaras främst av ökade lönekostnader för sjuksköterskor samt ökade kostnader för hjälpmedel på enheten tekniska hjälpmedel. Rehabiliteringsenheten gick in i året med ett budgetunderskott på 2 563 tkr och avslutar året med ett underskott på 1 595 tkr, där en del av underskottet hämtats igen genom lägre personalkostnader samt försäljning av fordon.

Funktionsstödområdet redovisar ett sammantaget underskott om 30 607 tkr där LSS utgör 28 964 tkr. Underskottet härrörs främst till att förvaltningen inte fått budgetmedel enligt den beräknade standardkostnaden för de befintliga ärenden som förekommit. Enligt Trosas modell ska i stället återsökning från central buffert vara möjligt för sådana kostnader, för året estimerat till 21 024 tkr. Det verkliga underskottet för LSS uppgår alltså till 7 940 tkr vilket härrörs till externa köp av placeringar samt kostnader för personlig assistans utan SFB-beslut. Inom dessa två områden har dels flera kostsamma placeringar funnits under året, dels engångskostnad som avsåg personlig assistans utförd i tidigare perioder. De verksamheter kommunen bedriver i egen regi redovisar ett överskott om 387 tkr.

Färdtjänst redovisar ett underskott på 765 tkr. Kostnadsökningen beror, som tidigare år, på att förvaltningen övertagit ansvaret för särskilda skolskjutsar från Barn- och utbildningsförvaltningen samt ökning av antalet färdtjänstresor. Inför budgetår 2025 finns en beslutad utökning om 500 tkr med i budget för enheten. Antalet färdtjänstresor har ökat med ca 21 % jämfört med föregående år.

Under 2024 redovisar förvaltningen intäkter från statsbidrag om totalt 20 222 tkr, varav generella bidrag utgör 8 957 tkr. Under 2025 kommer knappt 5 000 tkr fördelas ut som avser generella statsbidrag. Vad vi vet i dagsläget kommer dessa sedan inte återkomma, utan på sikt troligtvis ingå i det kommunala utjämningssystemet.

Kultur- och fritidsnämnden

Kultur och fritidsnämnden redovisar totalt ett överskott om 2 635 tkr.

Budgetmedel ledning har inte behövt nyttjas fullt ut, vilket innebär ett överskott om 798 tkr, utöver det lämnas nämndens buffert orörd om 112 tkr.

Bibliotek redovisar ett underskott om 97 tkr vilket beror på en del förändringar inom organisationen vilket inneburit något högre personalkostnader.

Kulturskola och Fritidsgårdar redovisar ett överskott om totalt 330 tkr vilket beror på att personalkostnader varit lägre kopplat till studieledighet under hösten som tillsatts först inför 2025 och att tf. chefstjänsten för kulturskolan är tillsatt med 50 %.

Kultur och förening redovisar ett överskott om 1 169 tkr vilket nästan uteslutande beror på outnyttjade föreningsbidrag. Föreningar som uppfyller kraven har erhållit bidrag.

För lokaler och fritidsanläggningar har kostnaderna varit lägre än budget och verksamheten lämnar överskott om 323 tkr.

Teknik- och servicenämnden

Teknik och service skatteverksamhet redovisar totalt ett underskott om 3 369 tkr.

Tekniska enheten redovisar totalt ett underskott om 5 341 tkr och förklaras delvis av extra avskrivningar om 5 014 tkr.

Gata och Park redovisar överskott per helår, 1 787 tkr respektive 672 tkr.

Overheadkostnader hos Tekniska enheten avviker negativt 904 tkr. Fastighet avviker negativt 6 948 tkr.

Driftenheten redovisar totalt ett överskott per helår om 1 292 tkr där försäljningsintäkter av bilar förklarar 453 tkr.

Ledningen redovisar ett mindre överskott om 52 tkr och nämndens buffert förblir orörd på 680 tkr.

Intäkterna överstiger budget med 3 675 tkr, vilket främst beror på ökad försäljning av måltider till fritids, förskolor och äldreomsorgen, justering av tidigare års felaktiga fjärrvärmefakturer, försäljning av fordon samt arrendeintäkter.

En positiv avvikelse i personalkostnader har uppstått eftersom frånvarande personal inte alltid har ersatts med timvikarier. Däremot har en negativ avvikelse uppkommit avseende bokning av projektledartid, vilket resulterade i minskade intäkter på 1 488 tkr jämfört med budget. Totalt för nämnden avviker personalkostnaderna positivt mot budget med 139 tkr.

Driftskostnaderna visar en negativ avvikelse mot budget med 5 261 tkr, vilket främst beror på ökade livsmedelspriser, höjda avgifter för larm och bevakning, samt högre kostnader för el, fjärrvärme och VA. Andra bidragande faktorer är underhållskostnader för skolor, förskolor och andra lokaler samt åtgärder efter skadegörelse, klotter och inbrott.

Gata & Park har bidragit med en positiv avvikelse eftersom de avsatta medlen för bland annat snöröjning inte behövde användas. Samtidigt har vissa säsongsberoende underhållsåtgärder, såsom skogsvård och trädinsatser, inte genomförts.

Kostnader för räntor och avskrivningar avviker med -1 921 tkr jämfört med budget, vilket inkluderar ej budgeterade avskrivningar på 5 014 tkr. De största justeringarna har genomförts på Industrigatan 8C, Tallbacken, Länestahallen och Tomtahill förskola. Avvikelsen beror även på att vissa investeringsprojekt har slutförts till en lägre kostnad än beräknat, samt att vissa projekt har skjutits upp eller ännu inte färdigställts. Bland annat har stenskoningen av hamnpiren färdigställts till 1 936 tkr lägre än budgeterat belopp, vilket resulterat i lägre årliga avskrivningar på 194 tkr. Vidare har fem lekplatser färdigställts till 4 406 tkr lägre än budgeterat belopp vilket renderar i 294 tkr i lägre årlig avskrivning.

Park tilldelades 600 tkr för att ta fram en ny Parkplan. Då konsultkostnaderna i projektet blev lägre än de beviljade medlen återlämnas 321 tkr.

Fastighetsavdelningen tilldelades 3 000 tkr för drift och underhåll samt energibesparande åtgärder, varav hela beloppet har använts. Cirka 2 000 tkr gick till ytskiktsrenovering på Tomtaklins skolan. De återstående medlen har använts för att implementera ett överordnat styrsystem i skolor och förskolor, dock till en lägre kostnad per enhet, samt för arbetsmiljöåtgärder kopplade till kylanläggningen på Fornbyskolan.

Avgiftsfinansierad verksamhet

Totalt redovisar den avgiftsfinansierade verksamheten ett överskott på 3 114 tkr.

VA redovisar ett överskott på 3 205 tkr mot budget. Taxehöjning genomfördes med 15 % 1 januari på anslutning- och brukningsavgiften. Brukningstaxan höjdes även 1 juli och då med 39 %. Detta är främst för att finansiera framtida ökade kapitalkostnader och tidigare års resultatunderskott.

Lagstiftningen och dess självkostnadsbegrepp inom vatten- och avlopp kräver balansering av intäkter från avgifter för verksamhetens kostnader över en treårsperiod. Principen är att både överskott och underskott ska balanseras över en treårsperiod. Årets positiva resultat ger återbetalning av delar av tidigare års underskott.

Intäkterna avviker positivt mot budget 16 367 tkr. Brukningstaxan som höjdes 1 juli förklarar 12 499 tkr av avvikelserna då den inte var beslutad vid budgetläggning. Anslutningsavgifter är svåra att förutsäga och hade inte budgeterats. Dessa ger positiv avvikelse om 1 899 tkr. Ränteintäkter på debiterade anslutningsavgifter avviker 1 764 tkr mot budget.

Huvudverksamheten visar en negativ avvikelse på 6 722 tkr, vilket delvis beror på en torr sommar som orsakat fler vattenläckor och avloppsstopp än budgeterat. Kommunens reningsverk och LTA-pumpar (lågtryckspumpar för avloppsvatten) har krävt fler åtgärder än budgeterat.

Övrigt utfall avviker främst pga. genomförda förstudier som inte budgeterats 5 098 tkr. Detta inkluderar förstudier inom överföringsledningsprojektet, inklusive utredningar, kringkostnader, bygglov, arkeologiska undersökningar och våtmarksutredning. Även utredningen av en ny skyddsvattentäkt i Sörtuna ingår.

Kapitalkostnaderna ökade markant till följd av ökade räntekostnader för projekt i pågåendefas, 1 100 tkr. Kostnad för avskrivningar har även ökat under året då fler projekt har avslutats. Den snabbare avskrivningstakten för Trosas reningsverk samt de anläggningskomponenter som ska avyttras när nya överföringsledningen tas i bruk avviker inte mellan åren då de under 2024 är beaktade i budget.

Renhållningsverksamheten redovisar ett underskott mot budget -91 tkr vilket är 110 tkr bättre än prognos vid delåret. Den 1 januari övertog kommunen ansvaret för avfalls- och förpackningsinsamlingen vid de 19 återvinningsstationerna. Underlaget för budgetläggningen var begränsat, särskilt avseende kostnadsersättningsnivåer från Naturvårdsverket, inklusive beräkningar per enhet, ton och tömningsfrekvens. Under året har omfattande analysarbete genomförts. Inom nya ansvarsområdet balanserar inte intäkterna då kostnaderna är högre.

Verksamhetens intäkter och kostnader

Verksamhetens intäkter ökade med 4,9 %. Det är taxor och avgifter som är den främsta ökningen och exploateringsintäkter som står för störst minskningen. Taxor och avgifter har ökat med 23,8 mkr. Exploateringsintäkter har minskat med 10,5 mkr.

Verksamhetens kostnader ökade med 3,9 %. Köp av verksamhet och entreprenader har ökat med 3,8 % och personalkostnader inkl pensioner med 7,1 %. I verksamhetens kostnader ingår ökade kostnader för el, fjärrvärme, livsmedel och systemkostnader.

Skatter och generella bidrag

Skatteintäkterna har ökat med 2,8 % och generella statsbidrag och utjämning har ökat med 18,6 %. Slutavräkningarna är 16 mkr lägre än föregående år.

Trosa hade en skattekraft på 103,5 % av rikets medelskattekraft (jämfört med 102,5 % år 2023) och fick inkomstutjämningsbidrag på 94,3 mkr (96,0 mkr 2023). Trosas skattekraft har minskat något de senaste åren men ökade under 2024 och ligger bland de kommunerna med högst

skattekraft. Högst skattekraft i riket har Danderyd 191,3 % och lägst skattekraft har Ärjäng 73,5 %.

Räntenetto

Kommunen har ett negativt räntenetto på 12,9 mkr. I räntenettet ingår överskottsutdelning från Kommuninvest, ränteintäkter och borgensavgifter samt räntekostnader för kommunens lån och övriga finansiella kostnader.

Resultat- och kostnadsutveckling

Nettokostnadsandel av skatteintäkter och generella statsbidrag

(procent)	2024	2023	2022
Nettokostnadsandel	98,7	98,5	94,5

En förutsättning för god ekonomisk hushållning är att kommunen har en balans mellan kostnader och intäkter. Ett nyckeltal är nettokostnadsandelen, det vill säga hur stor andel de löpande kostnaderna tar i anspråk av skatteintäkter, statsbidrag och utjämning. En nettokostnadsandel på över 100 % innebär att kostnaderna överstiger intäkterna. Riktvärdet för landets alla kommuner är 98 %. Trosas nettokostnadsandel har de senaste åren legat på 93-95 % men ligger 2024 på 98,7 % och 98,5 % 2023.

Resultatets andel i procent av skatter, statsbidrag och utjämning för åren 2010-2024

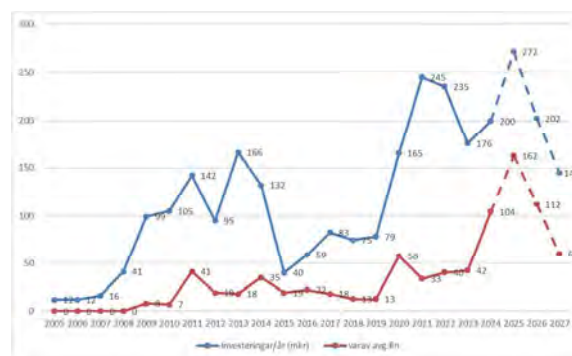
För att ha kontroll över verksamheternas kostnadsutveckling görs bland annat jämförelser mot standardkostnaden i riket. Trosa är också med i Kommunens kvalitet i korthet (Kkik), ett nationellt projekt som omfattar ca 170 kommuner. I Kkik mäts olika mått inom tre olika delområden; barn och unga, stöd och omsorg samt samhälle och miljö. Att arbeta med jämförelser över tid ger en god bild över den egna kommunens styrkor och svagheter.

Investeringar och anläggningstillgångar

Kommunens investeringar var höga åren 2009-2014. I Trosa beslutades då att investeringar skulle tidigareläggas under lågkonjunkturen. Dels för att investera i tider när priserna hålls nere och dels för att skapa arbetstillfällen. De senaste årens höga befolkningstillväxt har återigen drivit på investeringstakten. Nu minskar takten på de skattefinansierade investeringarna medan de avgiftsfinansierade i VA ökar kraftigt.

Utfallet för den totala investeringsverksamheten uppgår till 199 mkr vilket kan jämföras med 176 mkr 2023. Skattekollektivet står för 48 % och Avgiftskollektivet står för 52 % av årets totala investerade belopp. Kommande år kommer andelen som är avgiftsfinansierade investeringar att öka.

Det bokförda värdet på anläggningstillgångarna var vid årets slut 1 795 mkr, en ökning med 112 mkr. Årets större investeringar beskrivs under händelse av väsentlig betydelse. Investeringarna har dels finansierats genom avskrivningar och resultat och dels genom lån.

Borgensåtagande och ansvarsförbindelse

Kommunens borgensförbindelse gentemot de kommunala bolagen har ökat med 148 mkr sedan 2019. Ökningen beror framförallt på att Trosabygdens Bostäder AB färdigställde 88 lägenheter under 2020, utbyggnad av fibernätet samt att pantbrevbelåning minskat till förmån för lån med kommunal borgen. Under året har amortering skett.

(mkr)	2024	2023	2022
Borgensförbindelse kommunägda företag	679	696	672

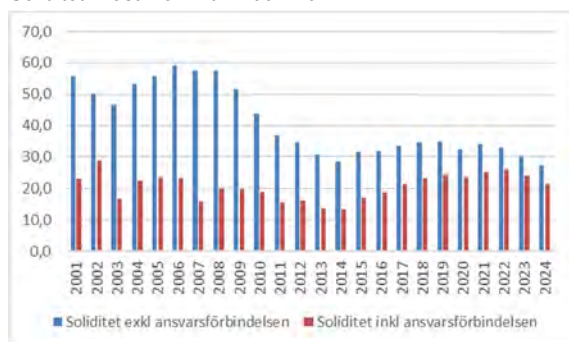
Soliditet

Soliditeten är ett mått på kommunens långsiktiga finansiella styrka. Den anger hur stor del av de totala tillgångarna som kommunen har finansierat, det vill säga det egna kapitalet i förhållande till de totala tillgångarna. Faktorer som påverkar soliditeten är förändringen av tillgångarna som ökar när investeringarna är högre än avskrivningskostnaderna. Årets resultat ökar det egna kapitalet och görs avsättningar minskar resultatet och därmed soliditeten.

Soliditeten sjönk under den investeringstunga perioden 2009-2014 för att sedan gradvis stärkas. Senaste åren har soliditeten varit relativt stabil trots stora investeringar.

Soliditeten exkl. ansvarsförbindelsen uppgår till 27 % och inkl. ansvarsförbindelsen till 21 %.

Soliditet Trosa kommun 2001-2024

Kommunens pensionsåtagande

Kommunens totala pensionsskuld redovisas enligt den lagstadgade så kallade blandmodellen vilket innebär att pensionsförpliktelsen redovisas i två delar, dels som en avsättning i balansräkningen dels som en ansvarsförbindelse.

Kommunens pensionsskuld för pensioner intjänade före 1998 redovisas som ansvarsförbindelse. Kommunens pensionsskuld inklusive löneskatt uppgår till 248 mkr varav 129 mkr avser ansvarsförbindelsen. Det innebär att 52 % av den totala pensionsskulden inte ingår i balansräkningen.

Känslighetsanalys

Vissa händelser kan kommunen påverka, andra inte – exempelvis konjunkturförändringar, nya lagar eller ett plötsligt förändrat omvärldsläge. Oplanerade händelser eller beslut kan få avgörande betydelse för kommunens ekonomi.

Tabellen nedan visar hur kommunens ekonomi påverkas av olika tänkbara händelser, till exempel ränteförändring.

Känslighetsanalys	M kr	Förändring
Förändring utdebitering (skatt)	4,1	10 öre
Löneförändring	6,6	1%
Prisförändring	4,7	1%
Förändring av kommunala avgifter	0,9	1%
Heltidstjänster	6,5	10 åa
Ränteförändring på kommunens lån	9,4	1%
Befolkningsförändringar (påverkar skatteintäkterna)	6,4	100 inv.

Slutsatser avseende resultat och ekonomisk ställning

Det positiva resultatet har bidragit till att den ekonomiska ställningen stärkts. Investeringarna har finansierats via resultat, avskrivningar och lån. Kommunens skuldsättning har ökat till 62 973 kr/invånare, 940 mkr jämfört med 840 mkr 2023. Kapitalbindningen har förlängts något under 2024. Länestrukturen följs upp löpande under året och följer uppsatta kriterier i enlighet med finanspolicyn.

Skatteintäkter och generella statsbidrag utgör den huvudsakliga finansieringen av verksamheten. För att klara en god ekonomisk hushållning krävs att nettokostnadsutvecklingen över tid är lägre eller i nivå med utvecklingen av skatteintäkter och generella statsbidrag.

Verksamhetens kostnader ökade med 3,9 %. Köp av verksamhet och entreprenader har ökat med 3,8 % och personalkostnader inkl. pensioner med 7,1 %. Personalkostnaderna har ökat med motsvarande 46 mkr till totalt 704 mkr. I verksamhetens kostnader ingår ökade kostnader för el, fjärrvärme, livsmedel och systemkostnader. Kostnadsutveckling är hög men de senaste åren har även skatteintäktsutvecklingen varit hög.

Diagrammet nedan visar nettokostnad per invånare jämfört med skatteintäkter per invånare. 2024 var nettokostnaden 67 854 kr/inv. och skatteintäkterna 68 759 kr/inv.

De planerade investeringarna i budget 2025 och plan för 2026-2027 uppgår till 619 mkr och ligger på en väldigt hög nivå samtidigt som resultatnivåerna inte är tillräckligt höga vilket kommer att innebära att soliditeten minskar.

De gemensamma planeringsförutsättningarna för 2025-2027 visar att demografin fortsatt kräver ökade resurser framförallt inom äldreomsorgen kommande år. Förskola och skola har inte lika stora behov då det bland annat föds färre barn. De senaste årens höga resultatnivåer gör att det egna kapitalet stärktes, men de senaste åren har det varit på en lägre nivå. De ökade demografiska behoven och den fortsatt höga investeringstakten innebär att resultatnivåerna kommer att sjunka de kommande åren och lånebehovet avseende VA-investeringar kommer öka. Det är därför mycket viktigt med fortsatt fokus på budgetföljsamhet och väl avvägda prioriteringar och investeringar i takt med behoven.

Balanskravsresultat

	2024	2023	2022
Årets resultat enligt resultaträkning	1 713	4 519	49 710
- Samtliga realisationsvinster	-10	-2 208	0
+ Realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	0	0	0
+ Realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	0	0	0
-/+ Orealiserade vinster och förluster i värdepapper	-2 700	-2 217	-1 715
+/- Återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper	2 217	1 715	2 260
= Årets resultat efter balanskravsjusteringar	1 220	1 809	50 255
- Reservering av medel till resultatreserv	-50 000	0	0
+ Användning av medel från resultatreserv	0	0	0
- Reservering av medel till resultatutjämningsreserv	0	0	0
+ Användning av medel från resultatutjämningsreserv	0	0	0
- Återföring öronmärkta medel	50 000	0	0
+ Öronmärkning för ev. vikande konjunktur	0	0	-20 000
= Årets balanskravsresultat	1 220	1 809	30 255
<u>Totalt sparade resultatreserver</u>			
Resultatreserv	50 000	0	0
Resultatutjämningsreserv	0	0	0
Öronmärkta medel för ev. vikande konjunktur	20 000	70 000	70 000

Enligt kommunallagen och lagen om kommunal bokföring och redovisning är ett minimikrav för god ekonomisk hushållning att intäkterna ska överstiga kostnaderna och att realisationsvinster inte ska inräknas i intäkterna då avstämning mot detta balanskrav görs. Syftet med balanskravet är att en kommun ska visa att den inte lever över sina tillgångar. Det innebär till exempel att realisationsvinster från försäljning av anläggningar inte ska finansiera den löpande driften.

Om balanskravsresultatet för ett visst räkenskapsår är negativt ska det enligt kommunallagen regleras inom tre år. Kommunfullmäktige ska då anta en åtgärdsplan för hur regleringen av resultatet ska ske. Beslut om reglering ska fattas i budgeten senast det tredje året efter det år då det negativa balanskravsresultatet uppkom. Enligt kommunallagen får fullmäktige dock besluta att en reglering av ett negativt balanskravsresultat inte ska göras, om det finns synnerliga skäl.

Trosa har ett positivt balanskravsresultat för 2024.

Budgeterade resultat framåt

Budgeterat resultat i budget 2025 uppgår till 0,6 mkr medan plan för 2026 till 2027 har negativa resultat. I gemensamma planeringsförutsättningar för 2026 med plan för 2027 till 2028 som är ett underlag till budget 2026 finns det ett positivt resultat för 2026 med 0,6 mkr.

I det budgeterade resultatet för 2025 på 0,6 mkr finns 10,7 mkr i central buffert för demografi förändringar där det kan konstateras att befolkningstillväxten ser ut att vara på en lägre nivå kommande år och att bufferten kanske inte kommer behöva användas.

VA-verksamheten ingår i kommunen men är reglerad i vattentjänstlagen och särredovisas. VA-taxan, som ska vara skälig och rättvis, beslutas av kommunfullmäktige. Det totala avgiftsuttaget får inte överstiga kostnaderna (självkostnadsprincipen). Avgifterna fastställs i förväg och ska täcka nödvändiga kostnader för verksamheten. I de fall överuttag eller underskott redovisas ska dessa återföras/kompenseras de närmaste åren.

För 2022 och 2023 har VA-verksamheten redovisat kraftiga negativa resultat men under 2024 sker en återhämtning med 3,2 mkr och det samlade underskottet minskar till 10,1 mkr. Underskottet ska balanseras mot kommande års överskott vilka kommer innebära ett positivt resultat som kommer hjälpa till att få ett bättre resultat för kommunen som helhet.

Resultatreserv och öronmärkta medel

Kommunen har inte använt sig av resultatutjämningsreserv (RUR) men avser att anpassa sig till regelverket kring resultatreserven (RER) som ersätter RUR och börjar gälla från i år.

Kommunen har under en längre tid öronmärkt medel för vikande konjunktur för att använda till att återställa eventuella underskott under en vikande

konjunktur för att ha en god ekonomisk hushållning över tid. Öronmärkning av medel har även skett för att stärka kommunens beredskap och civilförsvaret tidigare. Öronmärkta medel för vikande konjunktur om 70,0 mkr har beslutats om att kunna användas fram till och med bokslut 2026.

På grund av rådande konjunktur ser det i budget 2025 med flerårsplan ut att inte vara möjligt att reservera medel till resultatreserv de närmaste åren. Resultatreserven får maximalt uppgå till ett belopp om 5 % av skatteintäkter samt generella statsbidrag och utjämning vilket motsvarar 51,3 mkr 2024.

Beslut föreslås tas i samband med detta bokslut att 50,0 mkr av de öronmärkta medlen förs över till resultatreserv och de kvarvarande 20,0 mkr i öronmärkta medel får användas fram till och med bokslut 2026.

Väsentliga personalförhållanden

Medarbetare

Under 2024 har vi till stor del handlat om omställning. Utifrån låga födelsetal och minskad inflyttning har antal barn i förskolan minskat. Det har inneburit att vi för första gången på många år har varslat om arbetsbrist bland personal inom förskolan. Vi har dock haft en ökad efterfrågan inom vård- och omsorg och specifikt inom hemtjänst. Därmed har kommunen haft fokus på att omplacera medarbetare från förskolan till hemtjänsten.

Viktiga händelser

Trosa kommun stod för en försiktig tillväxt under 2024 vilket har inneburit en någon lägre rekryteringstakt jämfört med tidigare år. Det tillsammans med en fortsatt ganska låg personalrörlighet gör att behovet att rekrytera är klart lägre jämfört med tidigare år. Vi ser dock fortsatt en tillväxt på sikt.

Antalet årsarbetare har minskat med knappt 30 årsarbetare, vilket motsvarar ca 3 %. Denna situation är helt ny för Trosa kommun som under många år har haft en årlig tillväxt på ca 2-3 %. Minskningen sker främst inom förskolan och ökningen har skett inom hemtjänst. Fokus just nu är kring omställning av idag anställd personal.

Antal anställda	2024	2023	2022
Tillsvidare	914	942	922
Årsarbetare	892	906	891
Visstid	84	90	97
Medelålder (år)	46,6	45,7	45,4
Andel kv/män (%)	83/17	84/16	84/16

Ungefär 45 % av våra anställda arbetar inom skola och förskola och ca 35 % inom vård- och omsorg. Inom kultur, fritids, teknik- och service jobbar knappt 12 % och bland de mindre kontoren ses fördelningen; kommunkontoret ca 4 %, socialkontoret 2,5 % och samhällsbyggnadskontoret ca 1,5 %.

Tillsvidare	Tillsvidare årsarb. 2023	Tillsvidare års arb. 2024 (kvinnor)
Kommunkontoret	40	41 (28)
Samhällsbyggnadskontoret	15	14 (10)
Kultur-, fritids-, teknik- och servicekontoret	97	91 (64)
Vård- och omsorgskontoret	297	317 (279)
Skolkontoret	430	403 (367)
Socialkontoret	25	25 (21)
Totalt	906	892 (740)
Trosabygdens bostäder AB	19	19 (4)
Trosa fibernät AB	0	0

Som tidigare år är det främst kvinnor som arbetar i Trosa kommun. Personalkostnaderna uppgick till 707 mkr, vilket var ca 60 % av den totala verksamhetskostnaden. Ökningen landade på 7,6 % mot föregående år.

Kommunens arbete kring heltidsresan fortskrider alltså. Idag arbetar knappt 89 % heltid bland kvinnorna, vilket är en ökning med drygt 1 % jämfört med föregående år. Trosa kommun har gjort en fantastisk utveckling och då främst inom vård- och omsorg.

Framtiden

Framtida personalförsörjning styrs främst av förväntade behov, personalrörlighet, sjuk-frånvaro och pensionsavgångar. Det är främst personal inom skola och vård/omsorg som kommer att gå i pension de närmaste fem åren.

Verksamhet	Sjuk- från v %	Pers.- rörlig %	Pensions- avgångar inom 5 år	Behovs- förändr	Rekryt behov 5 år
Vård/omsorg	9	7,3	25	Ökat behov	>65
Skola	4,4	5,8	20	Minskat behov	>20
Förskola	12,5	5,5	9	Minskat behov	>10
KFTS	5,1	8,2	8	Minskat behov	>10
Övriga	3,5	9,1	8	Små förändr.	>15
Totalt	6,9	7,3	65	Små förändr.	>120

Även om behoven av att nyanställa har minskat p.g.a. färre barn i förskolan, jobbar fler längre och mer, kommer det fortsatt finnas ett rekryteringsbehov på sikt. Det är främst rekrytering inom vård- och omsorgssektorn vi ser ett ökat rekryterings-behov inom då de närmsta åren inom hemtjänsten. Men vi ser också rekryteringsbehov inom SÄBO.

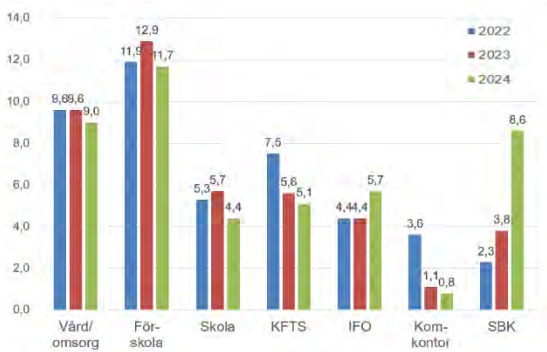
I det korta perspektivet kan vi se att det blir färre barn inom förskolan som leder till övertalighet. Men vi ser också att de små kullarna inom förskolan på några års sikt kommer medföra att antalet elever inom f-6 grundskolorna kommer att minska. Därmed kommer flera av våra pensionsavgångar inte ersättas.

Verksamhetsmått

Sjukfrånvaron har gått ner något under 2024. Den positiva utvecklingen märks främst under hösten. De första månaderna på året noterades höga sjuktal. Även om vi ser en nedgång inom sjukfrånvaron har vi en bra bit kvar till nivåerna som vi hade innan pandemin. Under nästa år görs ytterligare kraftsamlingar för att minska sjuktalen, då har vi extra resurser via en ettårssatsning.

Av de totala sjukskrivningarna på 6,9 % finns olikheter mellan verksamhetsområden. Det är inom förskolan och vård- och omsorg där de högsta sjuktalen noteras. Förskolan står för de högsta sjuktalen, vi ser dock en viss minskning jämfört med föregående år. Vi ser tydliga minskningar inom bland annat grund-skola och förskola. Värt att notera att grundskolan sticker ut jämfört med andra kommuner med låga sjuktal. Lägst sjukfrånvaro har kommunkontoret med en siffra under 1 %.

Den högsta sjukfrånvaron ses bland medarbetarna i åldrarna under 29 år. Minskningen har dock skett inom samtliga ålderskategorier. Kvinnorna har alltså högre sjuktal än männen, minskningen är dessutom högre bland männen jämfört med föregående år.

Sjukfrånvaro utifrån ålder i %	2024	2023	2022
-29 år	7,7	9,2	6,7
30-49 år	6,7	7,5	8,0
50- år	7,2	7,7	7,4

Utav den totala sjukfrånvaron har andelen långtidssjukskrivna d.v.s. längre sjukskrivningar än 60 dagar eller mer ökat. Idag är den siffran 37 % och för två år sedan var andelen långtidssjukskrivna under 30 %.

HME – Medarbetarenkät

Sjukfrånvaro utifrån kön i %	2024	2023	2022
Man	3,8	5,0	4,3
Kvinna	7,6	8,2	8,1
Sjuka >60 dagar	37,1	35,3	28,7
Totalt	6,9	7,7	7,6

Trosa kommun genomförde 2024 för 12:e gången SKR:s gemensamma medarbetarenkät inom de tre områdena motivation, ledarskap och styrning. Det sammanvägda resultatet utifrån mätningens index 0-100 blev Trosas index 85, vilket är en ökning med ett index jämfört med föregående år. Vi ligger dock klart över snittet som är 80 index, för de omkring 90 kommuner som har rapporterat in 2024.

HME-enkäter 2022-2024 (index)	Trosa 2024 Index	Trosa 2023 Index	Trosa 2022 Index	Jämf. SKR Index
Motivation	84	84	84	80
Ledarskap	84	84	83	79
Styrning	85	84	83	80
Totalt	85	84	84	80

Med våra 85 index tillhör vi fortsatt Sveriges absoluta toppskikt och ligger bara ett index från 1:a platsen. Rankningen bygger på alla kommuner som under 2024 har rapporterat in resultat, vilket är ca 90 kommuner.

HME-enkäter Rankinglista	Totalt (index)	Moti- vation	Ledar- skap	Styr- ning
Vetlanda	86	86	87	85
Trosa	85	84	84	85
Vaggeryd	84	85	83	83
Täby	83	84	81	83
Katrineholm	81	79	82	82
Vingåker	80	84	81	76
Gnesta (2023)	80	80	80	79
Strängnäs	79	79	80	77
Eskilstuna	79	77	77	82
Oxelösund	78	79	76	80
Nyköping	78	77	78	80
Södertälje	80	79	78	82
Gagnef (2023)	73	76	76	73
Finspång (2023)	73	74	72	77

Jämställda löner

Medellönen för månadsavlönade per den 1 november 2024 var 37 922 kr/mån för kvinnorna och 40 336 kr/mån för männen. Det innebär att kvinnornas medellön är 94 % av männens. De senaste fem åren har löneskillnaderna minskat med ca 10 %. Den enkla förklaringen till att lönerna skiljer sig åt är att kvinnor och män arbetar inom olika sektorer. Vi har få män inom till exempel äldreomsorg och förskola och samtidigt högre andel män bland de högre avlönade akademikerkena samt bland våra högre chefer.

När det gäller chefsstrukturen består kommunens ledningsgrupp av fem män och tre kvinnor. Fördelningen bland enhetschefer noteras 34 kvinnor och 7 män, alltså drygt 80 % är kvinnor.

När vi analyserar lönerna inom respektive yrkeskategori och likvärdiga befattningar upptäcks dock inga osakliga löneskillnader mellan könen. Viktigt att vi fortsatt är vaksamma på att inga osakliga löneskillnader uppstår inom likvärdiga befattningar. Men vi har ett fortsatt jobb att göra; vi behöver uppvärdera de kvinnodominerade yrkena, det behövs fler män inom bland annat äldreomsorg och förskola och fler kvinnor behövs inom de högavlönade akademikerkena.

Förväntad utveckling

Befolkningsprognos

I hela landet minskade antalet barn i åldern 1-5 år med 3,2 % under 2024, och trenden ser ut att fortsätta. Prognoserna visar tydligt att andelen barn i förskoleåldern minskar.

De senaste åren har kommunens organisation visat på en utmärkt förmåga till anpassning utifrån olika prövningar och utmaningar. Verksamheten inom förskola kommer minska även 2025 och bedömningen är att ytterligare varsel kommer vara nödvändiga.

En markant minskning på antal förskolebarn påverkar fastighetsförvaltning kopplat till dessa lokaler. En översyn pågår för att anpassa till de nya förutsättningarna. Även portionsunderlaget för driftenhetens måltidsservice påverkas. Revidering av Måltidspolicy kommer ske under 2025-2026 och översyn av måltidsmodell/kostnader ska genomföras tillsammans med skola/förskola samt vård och omsorg inför 2026.

För Vård- och omsorgsnämnden fortsätter behovet av insatser även under 2025, en ökning både inom äldreomsorgen och inom funktionsstödsverksamheten. Denna utveckling beror på den demografiska utvecklingen med en kraftig ökning av antalet personer över 80 år samt en befolkningsökning som medför fler personer med funktionsnedsättning.

Ensamkommande barn som anvisats till Trosa har minskat. Situationen i Ukraina och ute i världen skapar en osäkerhet när det gäller kommunens mottagande av flyktingar.

Bostäder och infrastruktur

Den faktiska efterfrågan på nya bostäder är lägre än tidigare men det finns fortfarande ett visst tryck i kommunens alla delar, samtidigt som permanentning av fritidsbostäder fortsätter och också förstärks i områden där kommunalt VA byggs ut. Detta tenderar ofta att förstärkas i sämre ekonomiska tider.

Det finns för närvarande en god planberedskap men det är samtidigt viktigt att fortsätta prioritera

att ta fram nya detaljplaner för att kunna säkerställa långsiktig tillväxt.

Ombyggnationen av väg 218 pågår och planeringen för Ostlänken och infrastruktur-åtgärder kommer ytterligare att konkretiseras.

Trafikverkets Projekt Ostlänken har nu gått från planeringsfas till produktionsfas. Upphandling av entreprenör beräknas vara genomfört till Q1 2026. Samhällsbyggnadskontoret och Tekniska enheten samarbetar kring projektet då det blir mer frågeställningar som behöver besvaras samt åtgärder kopplat till Resecentrum i Vagnhärad. Framöver behöver extra resurser avsättas då det kommer bli ett ökat tryck på verksamheten.

Byggnationen av ostlänken väntas även ge ett nytt ärendeflöde för miljö och hälsoskydd. Prioriterade arbetsområden för miljö och hälsoskydd under kommande period är även tillsyn och riskklassning av enskilda avloppsanläggningar i kommunen, inventering och tillsyn av icke-anmälningsskyldiga miljöfarliga verksamheter samt egeninitierad tillsyn av förorenade områden.

Förpackningsinsamling på allmän plats implementeras under 2025 i enlighet med det lagkrav som träder in 2026-01-01.

Kompetensförsörjning

Kompetensförsörjning är emellanåt en utmaning. Inom teknik och service märks denna brist framför allt på tekniska specialister och kockar.

Under de senaste åren har svårigheten att rekrytera personal med adekvat kompetens blivit större och spridit sig till bredare grupper inom Vård- och omsorgskontoret. Det finns en relativt god tillgång på arbetskraft men det är svårare att rekrytera vissa specialistgrupper såsom legitimerad personal och biståndshandläggare. Även rekryteringen av undersköterskor har blivit svårare, särskilt inom hemtjänsten.

Heltidsresan inom vård och omsorg har skapat en överkapacitet av anställd personal och den resurs som skapas måste planeras på ett bra sätt. Det kommer att medföra att övertid samt andelen

arbetad tid som utförs av timvikarier behöver minska framöver. Samtidigt är de demografiska utmaningarna stora med en alltmer åldrande befolkning som gör att alla verksamheter inom vård- och omsorgskontoret kommer att behöva utökas de närmsta åren.

Verksamheten är under ständig förändring och omvårdnaden som utförs i hemmet blir mer och mer avancerad. Detta ställer krav på kompetensutveckling hos personalen samt utökat samarbete med interna och externa verksamheter.

För att skapa nya karriärvägar har ett koncept tagits fram med kompetensförskjutning och en tydlig karriärvägsmodell för baspersonal där det är definierat vilka yrkeskategorier som ska finnas inom vård- och omsorg, vilken utbildning som krävs samt vad tjänsterna ska innehålla.

Vissa enheter arbetar med hälsoinspiratörer som har till uppgift att inspirera, informera och påverka sina kollegor till att få en bättre hälsa.

Myndighetsenheten har gjort en omvärldsbevakning samt ett stort förarbete för att kunna införa arbetssättet förenklad handläggning. Arbetssättet startar under våren 2025 och bedöms kunna frigöra en del arbetstid som handläggarna ska kunna rikta mot arbetet med de mest vårdbehövande individerna samt att följa upp sina tidigare fattade beslut.

Det rehabiliterande och förebyggande arbetssättet är fortsatt prioriterat. Det har utvecklats ett teamarbete med ett nära och tätt samarbete mellan hälso- och sjukvårdspersonal, baspersonal samt biståndshandläggare. I samband med det har också ett nytt utredningskoncept kallat beslut under utredning utvecklats.

Fortsatt aktivt arbete och kompetensutveckling pågår kring ledarskap, arbetsmiljöfrågor, medarbetarengagemang, den organisatoriska arbetsmiljön och gott bemötande internt och externt. Uppföljning av frånvaro är en viktig parameter i arbetet.

Under hösten startades ett projekt inom förskolan för att minska frånvaron och öka närvaron. Det finns en arbetsgrupp som har identifierat ett antal

åtgärder och aktiviteter, som kommer implementeras under 2025.

Inom kommunkontoret finns det vakanser och rekrytering har pågått under året men det har varit svårt att hitta rätt kompetens. Stor arbetsbelastning kvarstår för ekonomienhetens verksamhetsekonomer. Tillfälligt anställd personal och konsulter har anlitats i högre utsträckning än brukligt för att säkerställa verksamheten.

Redovisning och andra lagkrav ställer högre krav på ekonomienheten. Konjunkturläget skapar också en högre efterfrågan på stöd från verksamheterna i ekonomifrågor. Fokus framåt är att stötta kommunens växande verksamheter på bästa sätt. Ekonomisystemet ger ett bra stöd i exempelvis prognoser och simuleringar.

Sammanfattningsvis är som beskrivits tidigare år kompetensförsörjningen uthålligt den största utmaningen för Trosa kommun och kommunsverige i övrigt. Arbetet med att vara en attraktiv arbetsgivare för våra medarbetare har fortsatt hög prioritet.

Skatteunderlagsutveckling¹

Kommunala skatteunderlaget ökar normalt framöver. Som genomsnitt under perioden 2025-2028 beräknas skatteunderlaget öka med 4,4 % per år, ungefär i linje med den genomsnittliga ökningen under tioårsperioden 2015-2024 (4,3 %).

Antalet arbetade timmar ökar i år igen vilket bidrar till att även skatteunderlagets ökningstakt åter ökar. Därtill bidrar också ökade pensionsinkomster tack vare det fastställda inkomstbasbeloppet för 2025 (ökning 5,7 %).

En normal inflationsutveckling medför långsammare ökning av prisbasbeloppet 2025. Detta tillsammans med det högre inkomstbasbeloppet leder till lägre pensionskostnader för kommunsektorn 2025.

Det innebär återhämtning av skatteunderlagstillsväxten samt lägre pensionskostnader under främst 2025. Kommunsektorns köpkraft kommer öka de kommande åren.

Svensk konjunkturåterhämtning är påbörjad. I år växlar främst hushållens konsumtion upp.

¹ Sveriges Kommuner och Regioner, SKR Makronytt 1/2025

Arbetsmarknaden följer efter med viss tidsfördröjning och även om sysselsättningen ökar något under 2025 så är det framför allt under 2026 som arbetslösheten minskar. Ett lägre inflationstryck banar väg för att löneökningstakten kommande år avtar något jämfört med sista åren.

Kommunal sektor stramar åt både konsumtion och investeringar framöver, främst till följd av budgetrestriktioner och anpassning till den demografiska utvecklingen. Statlig sektor har däremot fortsatt en relativt stark tillväxt där militära investeringar fortsätter att vara en drivande faktor.

Tillväxten i Europa hämmas av höga energipriser. Även om råvarupriserna för energi har kommit ner betydligt jämfört med toppnoteringen 2022 så ligger de fortfarande drygt 70 % högre än ett år innan Rysslands fullskaliga invasion av Ukraina.

Omvärlden är viktig för Sverige, då olika globala störningar påverkar svensk tillväxt och arbetsmarknad både direkt och indirekt.

Till viss del beror osäkerheten på lågkonjunktur, hög prisnivå och ett högre ränteläge jämfört med innan 2022. Fler saker som bidrar till den allmänna osäkerheten är den krigsföring och väpnade konflikter som nu pågår bland annat i Ukraina och Gaza.

Den nya amerikanska administrationen har både aviserat och beslutat om högre importtullar under inledningen av 2025. Det medför negativa ekonomiska konsekvenser för samtliga inblandade länder.

Trosa kommun har ett positivt budgeterat resultat på 0,1 % av skattenettet i budget 2025. För planeringsåren 2025-2026 är resultatnivåerna minus 1,2 % och 0,4 %.

Investeringar

Befolkningstillväxten är på en lägre nivå än tidigare vilket tillsammans med de investeringar som gjorts de senaste åren gör att investeringsbehovet framåt är på en lägre nivå. Det ekonomiska läget med tidigare års kostnadsökningar som påverkat köpkraften gör att prioriteringar kan komma att behövas. Även om takten för investeringar minskar för den skattefinansierade verksamheten så ökar investeringsbehovet kraftigt inom VA. Överföringsledningen till SYVAB, arbete med ovidkommande vatten och planerat underhåll

kommande år kommer hålla VA-investeringarna på en väsentligt högre nivå än tidigare.

QLAN-planerna på Kyrkskolan, Vitalisskolan och Hedebyskolan ska genomföras under kommande år. Först ut är Kyrkskolans plan, som ska renoveras under 2025.

Fortsatt arbete med att bibehålla och säkerställa god nivå på skötseln för aktivitet, tillgänglighet och säkerhet i parker och grönområden parallellt med arbetet att använda klimatsmarta lösningar för växtlighetens välbefinnande i tätortsnära områden. Drift- och underhållsskuld på tätortsnära skog/träd ökar dock vilket leder till fler akuta åtgärder.

Totalförsvar

I nuläget saknas inte osäkerhet och potentiella utmaningar, men vårt fokus ligger som alltid på att kommunen och dess verksamhet ska bedriva sin verksamhet som planerats och beslutats.

Fortsatta arbete kring beredskap och bibliotekens roll som informationsplatser vid kris och i händelse av större samhällsstörningar.

Arbetet med totalförsvaret intensifierades efter februari 2022 när Ryssland anföll Ukraina med en försämring i det säkerhetspolitiska läget som följd. 2025-2030 kommer staten satsa historiskt mycket på uppbyggnad vilket kommer att ställa krav på oss som kommun att med kort varsel anpassa oss. Försörjningsberedskap och livsmedels-beredskap i synnerhet kommer att bli områden som kommunen ska ta ett större ansvar för. 2027 väntas en ny beredskapslag vara på plats med tydligare kvantifiering.

Förväntad utveckling i övrigt

Trosa kommuns inriktning är att uppfylla statens önskemål men även beakta de lokala behoven. En tålig samhällsviktig verksamhet med motståndskraft inför yttre påverkan i form av leveransstörningar, väderpåverkan och personalbortfall. Den bottnar i kontinuitets-hantering samt risk- och sårbarhetsanalys.

Övning är en omistlig del för utvärdering av genomförd planering, men även utbildning av en växande organisation. Under 2025 kommer ett flertal utbildningar att genomföras där

skraddarsydd utbildningar för utvalda grupper är en viktig komponent.

Krigsplacering kommer fortsatt att prioriteras men även utökas till att innefatta nära samarbetsparter, såväl civilsamhälle som företag. Frivilliga resursgruppen ska växa men också bli mer självgående.

En ny era inleds där vi lämnar fysisk arkivering och går över till digital arkivering. Systemet innehåller även en sammanträdesmodul vilket kommer leda till effektivare hantering av kommunens politiska sammanträden. Det nya ärende- och dokumenthanteringssystemet ska implementeras i kommunens verksamheter.

Kommunkontoret saknar delvis täckning i budget för ökade systemkostnader för kommunövergripande system, bland annat beslutsstödsystem och nytt ärende- och dokumenthanteringssystem. Införande av Microsoft 365 och Exchange online är genomfört med ökade licenskostnader motsvarande 2,8 mkr per år. Central hantering av mobiltelefoner införs också i detta projekt och är pågående. Säkerheten i våra system ökar när det väl är genomfört.

SCB:s medborgarundersökning genomförs hösten 2025. En utmaning blir att få en bra svarsfrekvens för att i förlängningen få ett bra underlag att utgå ifrån.

Under 2025 kommer Trosa kommun att ta tillbaka delar av ansvaret för gymnasieantagningen, som fram till 2024 köpts som hel tjänst av Nyköpings kommun.

Med en förändrad lagstiftning gällande vuxenutbildningen och en ökad arbetslöshetsrisk till följd av konjunktur-förändring är det troligt att efterfrågan på vuxenutbildning kommer att öka.

Trosa kommun har köpt tjänst av Campus Nyköping gällande delar av den administration som följer med ansökning till vuxen-utbildningen, men framgent kommer Trosa kommun ansvara för dessa arbetsuppgifter.

Insatser för att öka tryggheten för ungdomar och medborgare ska utvecklas genom fortsatt fältverksamhet, ANDTS-arbete (alkohol,

narkotika, dopning, tobak och spel) och utveckling av samarbetet med skolan, polisen och fritids (SSPF). Vi fortsätter att kartlägga och arbeta med EMBRASE i syfte att skapa ett tryggare Trosa.

Det brottsförebyggande och trygghetsskapande arbetet fortsätter utvecklas i kommunen tillsammans med polisen och övriga samverkansparter för ett tryggare Trosa. Kommunens brottsförebyggande arbete är väl rustat och organiserat för att hantera nya statliga krav på kommunernas arbetssätt.

Insatser för att öka antalet elever i ämnet sång kommer att starta under vårterminen 2025. Kulturskolans sångpedagog kommer att besöka lågstadielklasser och informera om ämnet, och ett samarbete med Tomtaklinskolans musiklärare angående en sångkör är under planering.

Under sommaren 2025 ska fritidsgårds-verksamheten flyttas till hamnen och ha en av hamnbodarna som bas. Vi kommer erbjuda aktiviteter, allt från grillning till olika spel såsom fotboll, brännboll, krocket och kubb.

Regeringen avser att införa en ny socialtjänstlag den 1 juli 2025. Det finns statsbidrag för att möta den nya lagen avsatta för åren 2024-2028. Under 2024 har vård- och omsorgskontoret analyserat vad som behöver förberedas inför den nya lagstiftningen. Tillsammans med länets övriga kommuner genomfördes i november en dialogträff tillsammans med SKR och Socialstyrelsen för att förbereda sig för den nya lagstiftningen.

Regeringen har beslutat om demensstrategin "Varje dag räknas: Nationell demensstrategi 2025-2028". Strategin med tillhörande mål pekar på flera utvecklingsområden som är av särskild betydelse för personer som har en demenssjukdom.

Redovisning och andra lagkrav, ställer högre krav på ekonomienheten. Konjunkturläget skapar också en högre efterfrågan på stöd från verksamheterna i ekonomifrågor. Kommande år kommer ekonomienheten fortsätta utveckla arbetssätt och organisation. Fokus framåt är att stötta kommunens växande verksamheter på bästa sätt. Ekonomisystemet ger ett bra stöd i exempelvis prognoser och simuleringar.

Personalenheten kommer fortsatt arbeta med att stötta i omställning av förskolan men driva satsningen som är riktad att vända utvecklingen av de höga sjukskrivningstalen.

Hållbarhetsutskottet fortsätter att driva verksamhet och projekt som främjar hållbar utveckling, bidrar till uppsatta mål samt uppfyller kommunens ambitioner som Ekokommun. Under 2025 ansöker Trosa kommun om statsbidrag för en ny period för energi- och klimatrådgivningen. Energimyndigheten har meddelat att bidraget sänks med 10 % jämfört med tidigare år.

Avgiftsfinansierade VA-verksamheten kommer bereda ett förslag för ny taxekonstruktion och föreslås börja gälla 2026-01-01. Utredning för ny reservvattentäkt fortskrider under 2025. Arbetet med skyddsföreskrifter fortgår 2025.

Arbete kring avtal med Syvab rörande anslutning samt ägaravtal kommer att fortgå under 2025. Avtal med Telge nät för transitering genom den gemensamma ledning vi har byggt mellan Hölö

och Pikkrog ska också upprättas under 2025. Avtal är tecknat i början av februari 2025 gällande entreprenaden att bygga den nya överföringsledningen mellan Vagnhärad och Hölö. Projektstart planeras till slutet av första kvartalet 2025.

Omfattande förstudier/projekteringar kommer att pågå kring våtmarken och lokala ombyggnationer i Trosa för att anpassa systemen efter de nya förutsättningarna med överföringsledningen.

Renhållning planerar arbetet med fastighetsnära insamling. Inventering sker under första halvåret 2025 och byte av kärl kommer påbörjas under tredje kvartalet 2025. Under våren 2025 kommer arbete med justering av avfallsföreskrifterna och taxedokument beredas inför beslut i Teknik – och servicenämnden samt kommunfullmäktige för att stämma överens med införandet av FNI (fastighetsnära insamling).

Under våren 2025 utförs upphandling av ny entreprenör för slamtömning på öar.

Resultaträkning

		Trosa kommun		Kommunkoncern	
Belopp i tkr					
	Not	Bokslut 2024	Bokslut 2023	Bokslut 2024	Bokslut 2023
Verksamhetens intäkter	3	252 665	240 753	321 690	310 842
Verksamhetens kostnader	4	-1 173 046	-1 129 204	-1 203 094	-1 155 610
Avskrivningar	5	-92 483	-76 750	-120 188	-107 140
Verksamhetens nettokostnader		-1 012 864	-965 201	-1 001 593	-951 908
Skatteintäkter	6	887 588	863 082	887 588	863 082
Generella statsbidrag, skatteutjämning	7	138 778	116 981	138 778	116 981
Verksamhetens resultat		13 501	14 862	24 772	28 155
Finansiella intäkter	8	15 161	6 972	13 099	5 828
Finansiella kostnader	9	-26 949	-17 315	-41 867	-34 405
Resultat efter finansiella poster		1 713	4 519	-3 996	-422
Extraordinära poster		0	0	0	0
Årets resultat		1 713	4 519	-3 996	-422

Balansräkning

		Trosa kommun		Kommunkoncern	
Belopp i tkr					
TILLGÅNGAR			Bokslut	Bokslut	
	Not	2024-12-31	2023-12-31	2024-12-31	2023-12-31
Anläggningstillgångar					
Materiella anläggningstillgångar					
Mark, byggnader, tekn. anlägggn.	10	1 742 379	1 641 744	2 472 276	2 380 513
Maskiner och inventarier	11	52 189	40 356	57 226	44 883
Finansiella anläggningstillgångar					
Aktier och andelar	12	63 445	62 259	23 079	20 862
Summa anläggningstillgångar		1 858 013	1 744 359	2 552 581	2 446 258
Omsättningstillgångar					
Förråd, lager och exploateringsfastigheter	13	480	472	804	973
Fordringar	14	124 603	120 578	126 322	122 531
Kortfristiga placeringar	15	4 676	4 193	7 377	6 410
Kassa och bank	16	129 235	134 352	161 120	176 325
Summa omsättningstillgångar		258 994	259 594	295 621	306 239
SUMMA TILLGÅNGAR		2 117 007	2 003 954	2 848 201	2 752 497
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		Bokslut	Bokslut	Bokslut	Bokslut
		2024-12-31	2023-12-31	2024-12-31	2023-12-31
Eget kapital	17				
Eget kapital vid årets början		577 432	561 513	666 142	666 006
varav resultatreserv		0	0	0	0
Årets resultat		1 713	4 519	-3 996	-421
Eget kapital vid årets slut		579 145	566 032	662 147	665 585
varav resultatreserv		50 000	0	50 000	0
Summa Eget kapital		579 145	566 032	662 147	665 585
Avsättningar					
Avsättningar för pensioner	18	36 666	32 622	39 860	35 277
Andra avsättningar	19	85 590	83 676	85 590	83 676
Summa avsättningar		122 256	116 298	125 450	118 953
Skulder					
Långfristiga skulder	20	995 738	899 178	1 465 358	1 381 647
Kortfristiga skulder	21	419 869	411 046	592 581	583 606
Summa skulder		1 415 607	1 310 224	2 057 939	1 965 253
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTN. OCH SKULDER		2 117 008	1 992 554	2 845 536	2 749 792
PANTER OCH ANSVARSFÖRBINDELSER		Bokslut	Bokslut	Bokslut	Bokslut
		2024-12-31	2023-12-31	2024-12-31	2023-12-31
Panter och därmed jämförliga säkerheter	22	0	0	137 013	137 013
Ansvarsförbindelser					
Pens.förpl. som inte upptagits bland skuld/avs.	23	129 066	123 784	129 066	123 784
Övriga ansvarsförbindelser	24	681 375	697 975	2 176	2 176
Summa panter och ansvarsförbindelser		810 441	821 759	268 255	262 973

För 2023 är talen omräknade utifrån införandet av finansiell leasing i kommunen.

Kassaflödesanalys

Belopp i tkr		Trosa kommun		Kommunkoncern	
		Bokslut 2024	Bokslut 2023	Bokslut 2024	Bokslut 2023
	Not				
Den löpande verksamheten					
Årets resultat		1 713	4 519	-3 996	-421
Realisationsvinster		-10	0	-10	0
Justering för ej likviditetspåverkande poster	26	89 186	68 070	118 860	103 557
Kassaflöde före förändr. av rörelsekapital		90 889	72 589	114 854	103 136
Kassaflöde från förändringar i rörelsekapital					
Ökning/minskning av förråd/expl.		-8	-185	169	-423
Ökning/minskning av kortfr. Fordringar		-4 026	8 585	-3 791	1 333
Ökning/minskning av kortfr. placeringar		0	0	0	0
Ökning/minskning av kortfr. skulder		8 649	-8 567	11 433	280
Kassaflöde från den löpande vsh		95 505	72 422	122 665	104 326
Investeringsverksamheten					
Investering i materiella anl. tillgångar		-199 524	-180 271	-219 143	-216 088
Försäljning av materiella anl. tillgångar		90	3 574	90	3 669
Investering i finansiella anläggningstillgångar		-1 186	-1 186	-2 217	-1 471
Summa investeringsverksamhet		-200 620	-177 883	-221 270	-213 889
Finansieringsverksamhet					
Nyupptagna lån		100 000	130 000	83 400	114 300
Ökning/minskning av långfr. skulder		0	0	0	1 450
Summa finansieringsverksamhet		100 000	130 000	83 400	115 750
Årets kassaflöde		-5 116	24 539	-15 206	6 187
Likvida medel vid årets början		134 352	109 813	176 325	170 138
Likvida medel vid årets slut		129 236	134 352	161 120	176 325
Förändring av likvida medel		-5 116	24 539	-15 205	6 187

Noter

Not 1 Redovisningsprinciper

Lagar och normgivning

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och rekommendationer utgivna av Rådet för kommunal redovisning. Undantag redovisas under "Avvikelser från redovisningsprinciper".

Förändrad redovisning av leasing

Från och med 2024 redovisar kommunen i enlighet med RKR:s rekommendation R5 Leasing. I tidigare rapporter klassificerades samtliga leasingavtal som operationella leasingavtal. Införandet av den nya redovisningsprincipen innebär främst en förändring i balansräkningen då finansiella avtal redovisas som anläggningstillgång och förpliktelse att betala leasingavgift redovisas som skuld.

Jämförelsesiffror för 2023 är justerade i balansräkningen och tillhörande noter: Kommunens anläggningstillgångar ökade med 48,2 mkr, skulder ökade med 59,6 mkr och eget kapital minskade med 11,4 mkr. För kommun-koncernen blev det en förändring med ökade tillgångar med 14,5 mkr, ökade skulder med 15,0 mkr och minskat eget kapital med 0,5 mkr.

Nuvärdesberäkning av avsättning

Från och med 2024 redovisar kommunen i enlighet med RKR:s rekommendation R9 Avsättningar och ansvarsförbindelser. De indexerade beloppen för avsättning till bland annat Ostlänken nuvärdesberäknas för att få fram hur stor avsättning som måste göras givet vissa ränteantaganden.

Resultaträkningen

Skatteintäkter

Den preliminära slutavräkningen för skatteintäkter redovisas i enlighet med RKR R2. Det innebär att skatteintäkterna redovisas det år den beskattningsbara inkomsten intjänats av den skatteskyldige. Periodisering görs baserat på SKR:s decemberprognos.

Intäkter

Intäkter periodiseras och redovisas i den period de avser eller de uppkommit för att ta hänsyn till säsongsvariationer enligt god redovisningssed. Bidrag från staten utan villkor redovisas som generella statsbidrag och utjämnung enligt RKR R2.

Anslutningsavgifter

Anslutningsavgifter tas upp som en förutbetalad intäkt och redovisas bland långfristiga skulder och intäkten periodiseras över anläggningens genomsnittliga nyttjandeperiod.

Gatukostnadsersättningar

Gatukostnadsersättningar för exploateringar, samt investeringsbidrag till gatubyggnationer, tas upp som förutbetalda intäkter och redovisas bland långfristiga skulder. Intäkten för gatukostnadsersättningarna periodiseras över gatuanläggningarnas nyttjandeperiod.

Avskrivningar

Avskrivningar av materiella anläggningstillgångar görs med linjär avskrivning utifrån beräknad nyttjandeperiod baserad på anskaffningsvärdet. Omprövning av nyttjande-perioden sker om det finns omständigheter som pekar på ett behov, till exempel vid teknikskiften, verksamhets- och organisationsförändringar.

Avskrivningar görs månadsvis från och med månaden efter tillgången tas i bruk. Komponentavskrivning tillämpas för tillgångar med identifierbara komponenter med olika nyttjandeperioder. Generellt gäller följande avskrivningstider:

- maskiner och inventarier 3-10 år
- byggnader och tekniska anläggningar 15-100 år
- gator och vägar 15-75 år

Kommunkoncernens bolag tillämpar avskrivningstider mellan 3-100 år för materiella anläggningstillgångar.

Internränta

Internränta beräknas på tillgångens bokförda värde. Internränta påförs verksamheterna fr.o.m. månaden då avskrivningar påbörjas. Under 2024 var räntesatsen 3,25 %.

Balansräkningen

Materiella anläggningstillgångar

I Trosa kommun betraktas en tillgång som materiell anläggningstillgång när investeringen uppgår till ett väsentligt belopp och har ett varaktigt värde. Investeringen ska ha en ekonomisk livslängd på tre år och ge framtida ekonomiska fördelar och vara prestandahöjande.

Ett väsentligt belopp innebär ett halvt prisbasbelopp förutom investeringar i fastigheter, gator och vägar, parker, renhållning samt vatten och avlopp där gäller två prisbasbelopp.

Vid aktivering av en ny tillgång görs en bedömning av vilken tid investeringen kommer att nyttjas för avsett ändamål. Komponentavskrivning sker där det är tillämpligt enligt RKR R4 när en investering aktiveras med varierande livslängd beroende på komponent. Linjär avskrivning tillämpas. Tillgångar i form av mark, konst och pågående arbete skrivs inte av.

Ränteutgifter aktiveras inte utan redovisas som en kostnad i resultaträkningen det år de hänför sig till.

Investeringsbidrag tas upp som en förutbetalad intäkt och periodiseras över anläggningens nyttjandeperiod.

Finansiella tillgångar

Innehav avsedda för stadigvarande bruk redovisas som finansiella anläggnings-tillgångar, övriga redovisas som omsättningstillgångar.

Omsättningstillgångar

Omsättningstillgångar ska enligt LKBR tas upp till det lägsta av anskaffningsvärdet och det verkliga värdet på balansdagen. Kommunens exploateringsfastigheter som är klassificerade som omsättningstillgång har tagits upp till anskaffningsvärde.

Markreserver klassas om till omsättningstillgångar vid exploatering när en detaljplan är fastställd och projektering av tomter påbörjas. Utgifter för

nybyggnation på kommunal mark/fastighet redovisas som omsättningstillgång. Utgifter för tillgångar avsedda för stadigvarande bruk som ska kvarstå i kommunens ägo redovisas som anläggningstillgång. Exploateringsbidrag som finansierar kommunens anläggningstillgångar redovisas som långfristig skuld. Vid försäljning av omsättningstillgångar redovisas nettointkomsten som intäkt.

Kundfordringar

Kundfordringar har upptagits till det belopp varmed de beräknas inflyta. Samtliga kundfordringar som är äldre än sex månader redovisas som osäkra fordringar. För övriga kundfordringar sker individuell prövning av nedskrivningsbehov.

Avsättningar

Avsättning för deponi

Avsättning för deponi har tagits upp till det belopp som bedöms krävas för att reglera förpliktelsen på balansdagen. Ursprunglig avsättning har grundat sig på en projektering som utförts av extern part. En förnyad prövning av förpliktelsen sker vid varje bokslutstidpunkt. Ny utredning av sluttäckning av deponi Korslöt pågår med eventuellt nytt tillvägagångssätt framåt. För 2024 värderas avsättningen till motsvarande nivå som 2023. Trosa och Gnesta kommun har gemensamt ansvar för sluttäckning av Korslöts deponi, men avsättningen är gjord i Trosa kommuns redovisning dock med delat ekonomiskt ansvar.

Avsättning för infrastrukturåtgärder

Avsättning sker för medfinansiering av statliga infrastruktursatsningar, bland annat kopplat till Ostlänken. Avsättningen motsvarar kostnader enligt avtal med Sverigeförhandlingen och Trafikverket inklusive indexreglering, enligt

RKR:s rekommendation R9. Om effekten av när i tiden betalning sker är väsentlig, ska avsättningen utgöras av nuvärdet av de framtida kassaflöden som förväntas krävas för att reglera förpliktelsen.

De indexerade beloppen nuvärdesberäknas därmed för att få fram hur stor avsättning som måste göras givet vissa ränteantaganden. För att nuvärdesberäkna framtida betalningar ska diskonteringsräntan vara den räntesats som återspeglar kommunens villkor för tecknande av lån med motsvarande löptid. Trosa kommun har

valt att använda realräntan på tioåriga statsobligationer för att återspegla räntan.

Pensioner

Pensionsförmåner som intjänats från och med 1998 redovisas som avsättning och pensionsförmåner som intjänats till och med 1997 redovisas som ansvarsförbindelse. Samtliga pensioner redovisas inklusive löneskatt med 24,26 %, i enlighet med RKR. Tillämpad beräkningsmodell är RIPS. Utbetalning av pensionsförmåner som intjänats till och med 1997 redovisas som kostnad i resultaträkningen. Visstidsförordnande som ger rätt till särskild avtalspension redovisas som avsättning när det är troligt att de kommer att leda till utbetalningar. Avtal som inte lösts ut redovisas som ansvarsförbindelse. Den avgiftsbestämda delen redovisas under kortfristiga skulder.

Leasing

Under året har samtliga hyresavtal gällande lös och fast egendom hanterats och de som bedömts som finansiella avtal redovisas som anläggningstillgång och förpliktelsen att betala leasingavgiften redovisas som en skuld i balansräkningen. Avtal med nyttjandeperiod tre år eller mindre klassas som operationellt även om det i övrigt uppfyller kriterierna för finansiellt avtal. Genomlysningen gäller såväl koncerninterna som externa avtal. Hyresavtalen är få till antal. Merparten av hyresavtalen är tecknade med kommunens bostadsbolag, Trosabygdens Bostäder AB. I den sammanställda redovisningen elimineras koncerninterna avtal.

En finansiell skuld tas bort från balansräkningen när förpliktelsen fullgjorts, annullerats eller på annat sätt upphört.

Poster inom linjen

Poster inom linjen är ett redovisningsbegrepp som innebär att ställda säkerheter och ansvarsförbindelser inte ska ingå som skuld eller avsättning i balansräkningen utan ska anges i direkt anslutning därtill.

Ansvarsförbindelser

Möjliga åtaganden där osäkerhet råder om beloppets storlek och/eller infriandegraden, redovisas som ansvarsförbindelser. Under ansvarsförbindelser återfinns kommunens borgensåtaganden, den del av pensions-

åtaganden som är äldre än 1998 samt framtida leasing och hyresavgifter.

Avvikelser från redovisningsprinciper

Kommunen avviker från lagen om kommunal bokföring och redovisning gällande redovisning av investeringsbidrag från privata aktörer. Bidragen redovisas som långfristig skuld. Intäkten för gatukostnadsersättningarna periodiseras över gatanläggningarnas nyttjandeperiod. Resultateffekt av detta skulle i år inneburit 1,4 mkr i lägre intäkter.

Sammanställda räkenskaper

De sammanställda räkenskaperna är upprättade enligt RKR:s rekommendation R16.

De sammanställda räkenskaperna omfattar de bolag som kommunen har ett betydande inflytande över (ägarandel över 50 %) och vars omfattning påverkar totalbilden av koncernens ställning. För Trosa kommun innebär det kommunens 100 % ägda bostadsbolag, Trosabygdens Bostäder AB samt fiberbolag, Trosa Fibernät AB.

Inga förändringar i sammansättningen av kommunkoncernen har skett under räkenskapsåret.

De sammanställda räkenskaperna har upprättats enligt förvärvsmetoden. Förvärvsmetoden innebär att kommunens anskaffningskostnader för aktier i dotterbolag har eliminerats mot dotterbolagets eget kapital.

Trofi redovisar enligt regelverket för mindre aktiebolag K2. I de sammanställda räkenskaperna har justeringar skett till normerande regelverk.

Alla interna mellanhavanden av väsentlig betydelse har eliminerats proportionellt. Dotterbolagens skattekostnader redovisas i koncernen under verksamhetens kostnader.

Särredovisning

Kommunen bedriver i egen regi både VA-verksamhet och avfallshantering. Redovisningen för dessa två verksamheter särskiljs från kommunens övriga verksamheter. VA- och renhållningsverksamheterna regleras av självkostnadsprincipen. Detta medför att endast

den del av bruksavgiften som motsvarar kostnaderna intäktsförs. Eventuellt överskott hanteras som skuld till abonnenterna och ska återbetalas inom en treårsperiod i form av sänkta

avgifter eller reglering av underskott. Negativa resultat ska regleras inom en treårsperiod. Särredovisning av avgiftskollektiven (VA/RH) finns tillgängliga på www.trosa.se.

Not 2 Uppskattningar och bedömningar

Avsättningar

Avsättningar finns gällande deponi, pensioner samt infrastruktur. Bedömningar kommenteras under respektive not. Indexreglering sker enligt avtal. Diskonteringsräntan är hämtad från realräntan på tioåriga statsobligationer.

Jämförelsestörande poster

Som jämförelsestörande betraktas post som är sällan förekommande och som uppgår till väsentligt belopp. Posterna är inte extraordinära men viktiga att uppmärksamma vid jämförelse med andra perioder. Jämförelsestörande poster särredovisas när dessa förekommer i not till respektive post i resultaträkningen och/eller i kassaflödesanalysen.

RESULTATRÄKNING

Not 3	Verksamhetens intäkter		Trosa kommun		Kommunkoncern	
			2024	2023	2024	2023
Försäljningsmedel			8 307	8 511	19 724	22 346
Taxor och avgifter			129 339	105 490	121 611	99 989
Hyror och arrenden*			30 024	29 841	97 023	94 038
Bidrag o övriga kostnadsers fr staten			70 058	71 686	70 058	71 686
varav övriga bidrag			30	10	30	10
Offentliga bidrag (investeringar)			1 361	1 245	1 361	1 245
EU-bidrag			625	314	625	314
Försäljning av verksamhet			9 001	9 151	7 259	7 457
Exploateringsintäkter			291	10 836	291	10 836
Försäljning anläggningstillgångar			2 146	2 811	2 214	668
Övriga ers o intäkt			1 515	869	1 526	2 264
			252 665	240 753	321 690	310 842

* Tomträttsavgälder

	Antal	Kvm (m ²)	Intäkter, tkr	Taxeringsvärde, tkr
Industri	5	10 124	107	8 457
Hyreshus	2	8 662	69	2 335
	7	18 786	176	10 792

Trosa kommuns princip är att inte sälja dessa fastigheter utifrån dess strategiska läge. Inga väsentliga förändringar från föregående år.

Not 4	Verksamhetens kostnader		Trosa kommun		Kommunkoncern	
			2024	2023	2024	2023
Köp av vht och entreprenader			250 176	241 132	250 074	241 132
Lämnade bidrag			22 858	25 375	22 858	25 375
Personalkostnader exkl. pensionskost			592 913	573 503	607 724	586 414
Pensionskostnader			111 070	83 969	112 193	85 005
Lokalkostnader			18 567	22 975	2 126	2 813
Exploateringskostnader			0	2 778	0	2 778
Hyra/leasing anl.tillg.			5 617	4 700	5 651	4 721
Förbrukn. material och förbr.inv.			35 102	37 878	37 937	42 862
Realisationsförluster och utrangeringar			0	7	0	1 591
Diverse tjänster			136 743	136 886	164 279	161 928
Skattekostnader			0	0	252	991
			1 173 046	1 129 204	1 203 094	1 155 610

Not 5	Avskrivningar/nedskrivningar		Trosa kommun		Kommunkoncern	
			2024	2023	2024	2023
Mark, byggnader och tekn. anl.			83 630	68 775	110 111	98 182
Maskiner och inventarier			8 852	7 975	10 078	8 958
			92 483	76 750	120 188	107 140

Not 6	Skatteintäkter		Trosa kommun		Kommunkoncern	
			2024	2023	2024	2023
Preliminär kommunalskatt			888 576	847 683	888 576	847 683
Preliminär slutavr. innev. år			2 764	11 608	2 764	11 608
Slutavräknings differens föreg. år			-3 752	3 792	-3 752	3 792
			887 588	863 082	887 588	863 082

Not 7	Generella statsbidrag och utjämn.		Trosa kommun		Kommunkoncern	
			2024	2023	2024	2023
Inkomstutjämningsbidrag			94 316	96 023	94 316	96 023
Fastighetsavgift			38 050	35 903	38 050	35 903
Generella bidrag			9 650	9 463	9 650	9 463
Regleringsbidrag/avgift			45 402	34 453	45 402	34 453
Kostnadsutjämnings			-20 611	-34 140	-20 611	-34 140
Eftersläpningseffekter			0	2 985	0	2 985
Bidrag/avgift för LSS-utjämnings			-28 030	-27 705	-28 030	-27 705
			138 778	116 981	138 778	116 981

Not 8	Finansiella intäkter	Trosa kommun		Kommunkoncern	
		2024	2023	2024	2023
	Orealiserad värdestegring på finansiella instrument	483	502	483	502
	Ränteintäkter	3 732	3 407	4 664	5 234
	Realisationsresultat på aktier och andelar	506	0	506	2
	Borgensavgifter	3 079	3 062	0	0
	Övriga finansiella intäkter	7 360	2	7 446	89
		15 161	6 972	13 099	5 828

Not 9	Finansiella kostnader	Trosa kommun		Kommunkoncern	
		2024	2023	2024	2023
	Räntekostnader	25 104	17 313	39 992	34 372
	Övriga finansiella kostnader	1 845	1	1 876	32
		26 949	17 315	41 867	34 405

BALANSRÄKNING

Not 10	Mark, byggn. o tekn. anläggningar	Trosa kommun		Kommunkoncern	
		2024-12-31	2023-12-31	2024-12-31	2023-12-31
	Anskaffningsvärde	2 511 920	2 336 746	3 603 674	3 410 583
	Ackumulerade avskrivningar	-769 541	-695 002	-1 106 398	-1 005 070
	Ackumulerade nedskrivningar	0	0	-25 000	-25 000
		1 742 379	1 641 744	2 472 276	2 380 513
	Ingående anskaffningsvärde	2 336 746	2 044 362	3 410 583	3 171 140
	Inköp (inkl. pågående)	181 995	204 765	199 603	223 441
	Försäljningar	0	-1 160	0	-1 160
	Utrangeringar	-9 091	0	-8 782	0
	Överföringar	2 270	1 522	2 270	1 522
	Omklassificering finansiell leasing *	0	87 257	0	15 640
	Utgående anskaffningsvärde	2 511 920	2 336 746	3 603 674	3 410 583
	<i>varav pågående investeringar</i>	135 049	110 579	140 408	121 581
	Ingående ack. avskrivningar	-695 002	-585 711	-1 005 070	-904 926
	Försäljningar	0	368	0	368
	Utrangeringar	9 091	0	8 782	0
	Årets avskrivningar	-83 630	-71 417	-110 111	-98 022
	Omklassificering finansiell leasing *	0	-38 241	0	-2 489
	Utgående ack. avskrivningar	-769 541	-695 002	-1 106 398	-1 005 070
	Ingående ack. nedskrivningar	0	0	-25 000	-25 000
	Årets nedskrivningar / återföringar	0	0	0	0
	Utgående ack. nedskrivningar	0	0	-25 000	-25 000
	Utgående redovisat värde	1 742 379	1 641 744	2 472 276	2 380 513
	<i>varav finansiell leasing *</i>	43 732	46 374	12 206	12 678
	Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod (år)	27,35	26,23		

* För 2023 har omklassificering lagts till utifrån införandet av finansiell leasing.

Not 11	Maskiner och inventarier	Trosa kommun		Kommunkoncern	
		<u>2024-12-31</u>	<u>2023-12-31</u>	<u>2024-12-31</u>	<u>2023-12-31</u>
	Anskaffningsvärde	115 033	95 032	129 582	107 854
	Ackumulerade avskrivningar	-62 844	-54 675	-72 356	-62 971
	Ackumulerade nedskrivningar	0	0	0	0
		52 189	40 356	57 226	44 883
	Ingående anskaffningsvärde	95 032	70 092	107 854	80 431
	Inköp (inkl. pågående)	21 007	23 254	22 733	25 833
	Försäljningar	-200	0	-200	-95
	Utrangeringar	-563	0	-563	0
	Överföringar	-242	-196	-242	-196
	Omklassificering finansiell leasing *	0	1 882	0	1 882
	Utgående anskaffningsvärde	115 033	95 032	129 582	107 854
	Ingående ack. avskrivningar	-54 675	-46 647	-62 971	-54 063
	Försäljningar	120	0	120	95
	Utrangeringar	563	0	573	0
	Årets avskrivningar	-8 852	-7 965	-10 078	-8 940
	Omklassificering finansiell leasing *	0	-64	0	-64
	Utgående ack. avskrivningar	-62 844	-54 675	-72 356	-62 971
	Utgående redovisat värde	52 189	40 356	57 226	44 883
	<i>varav finansiell leasing *</i>	1 932	1 818	1 932	1 818
	Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod (år)	7,34	5,56		

* För 2023 har omklassificering lagts till utifrån införandet av finansiell leasing.

Not 12	Finansiella anläggningstillgångar	Trosa kommun		Kommunkoncern	
		<u>2024-12-31</u>	<u>2023-12-31</u>	<u>2024-12-31</u>	<u>2023-12-31</u>
	Kommunala koncernföretag *				
	Trosabygdens Bostäder AB - Org.nr. 556476-7704	40 600	40 600	0	0
	Trosa Fibernät AB - Org.nr. 556793-1711	14 000	14 000	0	0
	<u>Övriga</u>				
	Nyköping-Östgötalänken	50	50	50	50
	Energikontoret i Mälardalen	10	10	10	10
	Inera AB	43	43	43	43
	Husbyggnadsvaror HBV	0	0	40	40
	Kommuninvest	8 743	7 556	8 743	7 556
	Återbäringsmedel HBV	0	0	417	337
	Kapitalförsäkring	0	0	2 570	2 137
	Uppskjutna skattefordringar	0	0	11 207	10 689
	Mervärdesskatt, jämkn. byggmoms	0	0	0	0
		63 445	62 259	23 079	20 862

* Ägs till 100% av Trosa kommun. Ingen förändring av koncernstrukturen har skett under räkenskapsåret.

Not 13	Förråd, exploateringar m.m.	Trosa kommun		Kommunkoncern	
		<u>2024-12-31</u>	<u>2023-12-31</u>	<u>2024-12-31</u>	<u>2023-12-31</u>
	<u>Förråd</u>				
	Lager råvaror	337	369	661	871
	<u>Exploateringar</u>				
	Pågående exploatering	0	-22	0	-22
	Bostadsmark	131	125	131	125
	Industrimark	11	0	11	0
		142	103	142	103
	Totalt redovisat värde förråd och expl.	480	472	804	973

Not 14	Fordringar	Trosa kommun		Kommunkoncern	
		<u>2024-12-31</u>	<u>2023-12-31</u>	<u>2024-12-31</u>	<u>2023-12-31</u>
	Kundfordringar	12 409	10 878	9 878	9 106
	Mervärdesskatt	214	400	250	484
	Övriga fordringar	30 630	17 826	34 206	20 996
	Upplupna riktade statsbidrag	988	48	988	48
	Fordran kommunal fastighetsavgift	42 899	39 004	42 899	39 004
	Förutbet. kostn. och uppl. intäkter	37 463	52 421	38 100	52 892
		124 603	120 578	126 322	122 531

Not 15	Kortfristiga placeringar	Trosa kommun		Kommunkoncern	
		<u>2024-12-31</u>	<u>2023-12-31</u>	<u>2024-12-31</u>	<u>2023-12-31</u>
	Aktier och andelar*				
	Anskaffningsvärde	1 977	1 976	1 977	1 976
	Värdereglering	2 700	2 217	2 700	2 217
	Anskaffningsvärde vid årets slut	1 977	1 976	1 977	1 976
	Orealiserad värdestegring vid årets slut	2 700	2 217	2 700	2 217
	Summa kortfristiga placeringar	4 677	4 193	4 677	4 193

* 2,0 Mkr placerades i agenta fonder 2013-12 för markåtkomstbidrag vid bildandet av naturreservat i Tomtaklinskogen. Av detta kan ett prisbasbelopp årligen användas för naturvårdande åtgärder enligt beslut KS 12189 §92.

Not 16	Kassa och bank	Trosa kommun		Kommunkoncern	
		<u>2024-12-31</u>	<u>2023-12-31</u>	<u>2024-12-31</u>	<u>2023-12-31</u>
	Handkassor, kontantredovisning	24	16	24	19
	Bank med fast ränta	65 040	63 440	96 524	105 176
	Bank	64 171	70 896	64 572	71 131
		129 235	134 352	161 120	176 325

Not 17	Eget kapital	Trosa kommun		Kommunkoncern	
		<u>2024-12-31</u>	<u>2023-12-31</u>	<u>2024-12-31</u>	<u>2023-12-31</u>
	Ingående eget kapital	577 432	572 913	666 109	666 496
	varav justering av eget kapital	0	-11 400	34	-489
	Årets resultat	1 713	4 519	-3 996	-421
	varav VA-kollektivet	3 205	-6 315	3 205	-6 315
	varav renhållningskollektivet	-91	-421	-91	-421
	Utgående eget kapital	579 145	577 432	662 113	666 075
	varav resultatreserv	50 000	0	50 000	0

Not 18	Pensionsavsättningar	Trosa kommun		Kommunkoncern	
		<u>2024-12-31</u>	<u>2023-12-31</u>	<u>2024-12-31</u>	<u>2023-12-31</u>
	Pensionsavsättning				
	Ingående avsättning	32 623	38 896	35 277	41 034
	Nyintjänad pension, varav				
	- särskild avtalspension	-49	-6 759	-49	-6 759
	- övrigt	0	0	539	516
	Årets utbetalningar	-1 095	-828	-1 095	-828
	Ränte- och basbeloppsuppräknig	2 659	2 375	2 659	2 375
	Övrig post	1 739	164	1 739	164
	Förändring av löneskatt	789	-1 225	789	-1 225
	Utgående avsättning	36 666	32 622	39 860	35 277

Antal visstidsförordnanden

Politiker	3	2
Tjänstemän	0	0

Not 19	Avsättningar		Trosa kommun		Kommunkoncern	
			2024-12-31	2023-12-31	2024-12-31	2023-12-31
<u>Avsättning för deponi</u>						
Ingående avsättning			15 500	15 500	15 500	15 500
Utbetalningar			0	0	0	0
Nya avsättningar			0	0	0	0
Omklassificering fr. eget kapital			0	0	0	0
Utgående avsättning			15 500	15 500	15 500	15 500

Förpliktelsen avser kostnader för sluttäckning av deponi vid Korslöt där vi har gemensamt ansvar med Gnesta kommun. Avsättningen är gjord i Trosa kommuns redovisning men med delat ekonomiskt ansvar.

Sluttäckningen av Korslöt var planerad att ske successivt i 10 etapper och har pågått en längre tid. Ny utredning av sluttäckning av deponi Korslöt påbörjad med ev nytt tillvägagångssätt framåt. Tidpunkten för färdigställande är osäker då massor från t.ex. Ostlänkenprojektet kan vara möjliga att använda till sluttäckning och på så sätt minska miljöbelastning med massor från närområdet. Kvarvarande kostnad bedöms i detta skede vara samma som tidigare.

Avsättningar för statliga infrastrukturåtgärder

Redovisat värde vid årets början	68 176	65 310	68 176	65 310
Utbetalningar	0	0	0	0
Nya avsättningar	0	0	0	0
Förändring av nuvärdet	1 914	2 866	1 914	2 866
Utgående avsättning	70 090	68 176	70 090	68 176

Förpliktelsen avser kostnader för Ostlänken som kommunen har förbundit sig till i Sverigeförhandlingen. Avsättningen har indexberäknats och den förväntade tidpunkten för utbetalning är i enlighet med avtalad tidpunkt i Sverigeförhandlingen.

Andra avsättningar totalt	85 590	83 676	85 590	83 676
----------------------------------	---------------	---------------	---------------	---------------

Not 20	Långfristiga skulder		Trosa kommun		Kommunkoncern	
			2024-12-31	2023-12-31	2024-12-31	2023-12-31
<u>Långfristiga skulder</u>						
Långfristig upplåning i banker och kreditinstitut			750 000	650 000	1 254 250	1 169 225
Långfristig leasingsskuld			53 877	56 624	13 923	14 296
			803 877	706 624	1 268 173	1 183 521
Upplåningens förfallostruktur, tkr						
0-1 år			190 000	190 000	365 125	366 750
1-5 år			560 000	520 000	1 064 250	1 039 225
> 5 år			190 000	130 000	190 000	130 000
			940 000	840 000	1 619 375	1 535 975
Genomsnittlig upplåningsränta, %			2,24	2,15	2,28	2,28
Genomsnittlig räntebindningstid, år			3,08	2,77	3,25	3,25
<u>Förutbetalda intäkter som regleras över flera år</u>						
Investeringsbidrag			29 050	28 383	29 050	28 383
VA-anslutningsavgifter			81 856	83 119	81 856	83 119
Gatukostnadsersättningar			79 455	79 553	79 455	79 553
Fiber-anslutningsavgifter			0	0	3 850	4 123
			190 361	191 054	194 212	195 177
<u>Långfristig skuld</u>						
Övriga långfristiga skulder			1 500	1 500	2 973	2 950
Summa långfristiga skulder			995 738	899 178	1 465 358	1 381 647

Not 21	Kortfristiga skulder	Trosa kommun		Kommunkoncern	
		2024-12-31	2023-12-31	2024-12-31	2023-12-31
	Kortfrist. skulder till banker och kreditinstitut	190 000	190 000	365 125	366 750
	Kortfrist. del av leasingskuld	3 152	2 978	777	700
	Leverantörsskulder	59 645	61 183	62 524	66 040
	Mervärdesskatt	0	0	566	0
	Personalens skatter och avgifter				
	- Upplupna löner	6 140	4 449	6 140	4 449
	- Källskatt	9 258	9 439	9 475	9 652
	- Övertidsskuld	1 291	1 198	1 291	1 198
	- Semesterskuld	22 812	22 798	23 688	23 676
	- Sociala avgifter	14 063	13 227	14 461	13 468
	Förutbetalda intäkter	9 473	10 287	16 277	15 064
	<u>Upplupna kostnader</u>				
	- Uppl. pensionskostnader inkl. löneskatt	44 456	45 576	44 623	45 576
	- Övriga upplupna kostnader	22 314	19 391	23 802	25 596
	Övriga kortfristiga skulder	37 003	30 312	23 570	11 229
	Balanserat resultat gem växelnamnd	263	208	263	208
		419 869	411 046	592 581	583 606

ÖVRIGA UPPLYSNINGAR

Not 22	Panter o därmed jämf. säkerheter	Trosa kommun		Kommunkoncern	
		2024-12-31	2023-12-31	2024-12-31	2023-12-31
	Ställda panter/fastighetsinteckningar	0	0	137 013	137 013
	varav i eget förvar	0	0	-1 133	-1 133

Not 23	Ansvarsförbind. pensionsförplikt.	Trosa kommun		Kommunkoncern	
		2024-12-31	2023-12-31	2024-12-31	2023-12-31
	Pensionsförpliktelser som inte har upptagits bland skulderna eller avsättningarna.				
	<u>Ansvarsförbindelse för pensionsförpliktelser</u>	<u>2024-12-31</u>	<u>2023-12-31</u>	<u>2024-12-31</u>	<u>2023-12-31</u>
	Ingående ansvarsförbindelse inkl löneskatt	116 447	115 387	116 447	115 387
	Ränte- och basbeloppsuppräknig	7 111	7 608	7 111	7 608
	Ändring av försäkringstekniska grunder	0	0	0	0
	Nyintjänad pension	0	14	0	14
	Årets utbetalningar	-6 828	-6 345	-6 828	-6 345
	Övrig post	2 582	-1 857	2 582	-1 857
	Byte av tryggnad	0	0	0	0
	Förändring av löneskatt	695	1 639	695	1 639
	Utgående ansvarsförbindelse inkl löneskatt	120 007	116 447	120 007	116 447

Förplikelsen avser intjänade pensioner t.o.m. 1997. Pensionsutbetalningen kostnadsförs vid utbetalningstillfället.

Övriga pensionsförpliktelser

Visstidspension eller liknande	9 059	7 337	9 059	7 337
--------------------------------	-------	-------	-------	-------

Utgående pensionsförpliktelser

129 066	123 784	129 066	123 784
---------	---------	---------	---------

Övriga upplysningar avseende pensioner

Utredningsgrad	98%	98%	98%	98%
Förtroendevalda med rätt till visstidspension enl. PBF	3	3	3	3
Förtroendevalda med rätt till omställningsstöd enl. OPF-KL*	0	0	0	0
Antal anställda med rätt till visstidspension	0	0	0	0
Överskottsmedel i pensionsförsäkring (mnkr)	6 909		6 909	

* Skandikon saknar uppgifter.

Not 24	Övriga ansvarsförbindelser		Trosa kommun		Kommunkoncern	
			2024-12-31	2023-12-31	2024-12-31	2023-12-31
<u>Borgensförb. och därmed jämf. säkerheter</u>						
Borgensförb. kommunägda företag*			679 375	695 975	0	0
Garantiförbindelse Fastigo			0	0	176	176
Förlustansvar egna hem			0	0	0	0
Övriga borgensförbindelser			2 000	2 000	2 000	2 000
			681 375	697 975	2 176	2 176

* Borgensförbindelser avser de kommunala bolagens lån.

Borgensåtagande

Kommunens samlade borgensåtagande uppgår till 681,4 mkr av beviljad borgen 707 mkr. Kommunen har inte infriat några borgensåtaganden under 2024 och det finns inga indikationer på att så skulle behöva ske.

Kommuninvest medlemsansvar

Trosa kommun har ingått solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 296 kommuner och regioner som per 2024-12-31 var medlemmar i Kommuninvest Ekonomisk förening har ingått likalydande borgensförbindelser.

Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest Ekonomisk förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemmarna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnd borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlem lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemmarnas respektive insatskapital i Kommuninvest Ekonomisk förening.

Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Trosa kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2024-12-31 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 601 095 707 587 kronor och totala tillgångar till 603 916 952 803 kronor. Trosa kommuns andel av de totala förpliktelserna uppgick till 1 670 164 392 kronor och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 1 695 023 289 kronor.

Not 25	Leasing- och hyresavtal		Trosa kommun		Kommunkoncern	
Finansiella leasingavtal						
Fastigheter	2024-12-31	2023-12-31	2024-12-31	2023-12-31		
Totala minimileaseavgifter	68 009	72 480	68 009	72 480		
Framtida finansiella kostnader	-12 955	-14 706	-12 955	-14 706		
Nuvärde minimileaseavgifter	55 054	57 774	55 054	57 774		
varav förfall inom 1 år	2 821	2 720	2 821	2 720		
varav förfall inom 1-5 år	12 392	11 939	12 392	11 939		
varav förfall senare än 5 år	39 841	43 116	39 841	43 116		
	55 054	57 774	55 054	57 774		
Maskiner och inventarier						
Totala minimileaseavgifter	2 249	2 145	2 249	2 145		
Framtida finansiella kostnader	-274	-317	-274	-317		
Nuvärde minimileaseavgifter	1 975	1 828	1 975	1 828		
varav förfall inom 1 år	331	258	331	258		
varav förfall inom 1-5 år	1 643	1 570	1 643	1 570		
varav förfall senare än 5 år	0	0	0	0		
	1 975	1 828	1 975	1 828		
Varav kommunkoncerninterna finansiella leasingavtal						
Fastigheter	2024-12-31	2023-12-31				
Totala minimileaseavgifter	53 932	57 845				
Framtida finansiella kostnader	-11 604	-13 239				
Nuvärde minimileaseavgifter	42 328	44 606				
varav förfall inom 1 år	2 375	2 278				
varav förfall inom 1-5 år	10 563	10 128				
varav förfall senare än 5 år	29 390	32 200				
	42 328	44 606				
Varav externa finansiella leasingavtal						
Fastigheter	2024-12-31	2023-12-31				
Totala minimileaseavgifter	14 077	14 635				
Framtida finansiella kostnader	-1 351	-1 467				
Nuvärde minimileaseavgifter	12 726	13 168				
varav förfall inom 1 år	446	442				
varav förfall inom 1-5 år	1 829	1 811				
varav förfall senare än 5 år	10 451	10 915				
	12 726	13 168				
Maskiner och inventarier						
Totala minimileaseavgifter	2 249	2 145				
Framtida finansiella kostnader	-274	-317				
Nuvärde minimileaseavgifter	1 975	1 828				
varav förfall inom 1 år	331	258				
varav förfall inom 1-5 år	1 643	1 570				
varav förfall senare än 5 år	0	0				
	1 975	1 828				
Icke uppsägningsbara operationella leasingavtal överstigande 1 år						
Minimileaseavgifter						
Fastigheter	2024-12-31	2023-12-31	2024-12-31	2023-12-31		
Med förfall inom 1 år	629	0	629	0		
Med förfall inom 1-5 år	1 886	0	1 886	0		
Med förfall senare än 5 år	0	0	0	0		
	2 515	0	2 515	0		
Maskiner och inventarier						
Med förfall inom 1 år	2 521	1 884	2 618	1 986		
Med förfall inom 1-5 år	2 059	1 598	2 148	1 779		
Med förfall senare än 5 år	0	0	0	0		
	4 580	3 482	4 766	3 765		

Varav kommunkoncerninterna operationella leasingavtal

Minimileaseavgifter	<u>2024-12-31</u>	<u>2023-12-31</u>
Med förfall inom 1 år	629	0
Med förfall inom 1-5 år	1 886	0
Med förfall senare än 5 år	0	0
	<u>2 515</u>	<u>0</u>

KASSAFLÖDE

Not 26 Justering ej likviditetspåverk. post	Trosa kommun		Kommunkoncern	
<u>Ej likvidpåverkande poster:</u>	<u>2024</u>	<u>2023</u>	<u>2024</u>	<u>2023</u>
Av-/nedskrivningar	89 513	76 750	119 387	107 140
Avsättningar inkl. pensioner o löneskatt	5 958	-3 407	5 577	-3 407
Övriga ej likvidpåverkande poster	<u>-6 285</u>	<u>-5 272</u>	<u>-6 104</u>	<u>-175</u>
	89 186	68 070	118 860	103 557

Not 27 Upprättade särredovisningar

Följande särredovisningar har upprättats under räkenskapsåret och finns tillgängliga hos Trosa kommun:

VA-redovisning, enligt Lag om allmänna vattentjänster

Renhållning, enligt Miljöbalken

Not 28 Räkenskapsrevision	Trosa kommun		Kommunkoncern	
<u>Kostnader för räkenskapsrevision</u>	<u>2024</u>	<u>2023</u>	<u>2024</u>	<u>2023</u>
Sakkunnigt biträde	350	175	424	175
Förtroendevalda revisorer	160	153	160	153
Auktoriserade revisorer (bolagsrevision)	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>243</u>	<u>314</u>
Total kostnad för räkenskapsrevision	510	328	828	642
<u>Kostnad för övrig revision</u>				
Sakkunnigt biträde	374	574	374	574
Förtroendevalda revisorer	0	0	0	0
Lekmannarevision	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
Total kostnad för övrig revision	<u>374</u>	<u>574</u>	<u>374</u>	<u>574</u>
Total kostnad för revision	884	902	1 202	1 216

I total kostnad för revision ingår verksamhetsgranskning, utöver arvode för revisionsbiträde och kostnader för förtroendevalda revisorer.

Kostnaderna för räkenskapsrevision avser kostnader för granskning av bokföring, delårsrapport samt årsredovisning.

Not 29 Koncerninterna förhållandenBidrag, tillskott och utdelningar

	<u>Ägartillskott</u>		<u>Koncernbidrag</u>		<u>Utdelning</u>	
	Givna	Mottagna	Givna	Mottagna	Givna	Mottagna
Trosa kommun	0	0	0	0	0	0
Trosabygdens Bostäder AB (Trobo)*	0	0	0	0	0	0
Trosa Fibernät AB (Trofi)*	0	0	0	0	0	0
	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>

Kostnader, intäkter, lån och borgen

	<u>Försäljning</u>		<u>Borgensavgifter</u>		<u>Borgen</u>		<u>Koncernkonto</u>	
	Köpare	Säljare	Kostnader	Intäkter	Givna	Mottagna	Fordran	Skuld
Kommun	27 885	11 861	0	3 079	679 375	0	0	16 089
Trobo*	9 821	27 884	2 781	0	0	615 375	11 231	0
Trofi*	2 110	72	298	0	0	64 000	4 858	0
	<u>39 817</u>	<u>39 817</u>	<u>3 079</u>	<u>3 079</u>	<u>679 375</u>	<u>679 375</u>	<u>16 089</u>	<u>16 089</u>

* Ägs till 100% av Trosa kommun. Ingen förändring av koncernstrukturen har skett under räkenskapsåret.

Beskrivning drift- och investeringsredovisning

Driftredovisningen visar utfallet för respektive nämnd jämfört med beslutad nettokostnadsram.

Investeringsredovisningen redogör för de anskaffningar av anläggningstillgångar som gjorts under året.

Allmänt

Den ekonomiska styrningen sker bland annat genom att fullmäktige i budget anvisar resurser till kommunstyrelsen och nämnderna för verksamhet och investeringar. Fullmäktiges budget utgör därmed en ram för omfattningen av verksamheten och investeringarna.

Driftbudget

Fullmäktige tilldelar nämnderna nettoanslag för att bedriva de verksamheter som nämnderna ansvarar för. Anslagen ska täcka de kostnader som återstår när intäkter i form av taxor, avgifter och bidrag inte täcker verksamhetens kostnader fullt ut.

Resultatöverföring för resultatenheter¹

En resultatenhet är en enhet som får sin ersättning via resursfördelningssystemet inom verksamheterna barnomsorg, skola och äldreomsorg. Grundprincipen är att ett resultat, över- eller underskott, i sin helhet ska täckas eller disponeras inom de kommande tre åren från det att resultatet uppstått.

Internredovisningsprinciper driftredovisning

Driftredovisningens intäkter och kostnader ska spegla respektive nämnds och verksamhets ekonomiska relationer till sin omvärld, där de andra nämnderna och verksamheterna utgör en del av omvärlden. Det innebär att jämfört med

resultaträkningens intäkter och kostnader, som endast innehåller kommunexterna poster, har driftredovisningen påförts även kommuninterna poster, såsom köp och försäljning mellan nämnder och verksamheter.

Omvänt finns det poster i resultaträkningen som inte ingår i driftredovisningen eller som simuleras kalkylmässigt. Poster som finns i resultaträkningen, men inte i driftredovisningen, är skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning, finansiella intäkter och kostnader samt extraordinära poster.

Investeringsbudget

Fullmäktige tilldelar nämnderna anslag som binds på varje enskilt investeringsprojekt. Fullmäktige tilldelar också nämnderna ramanslag för vissa investeringstyper, exempelvis inventarier och IT-investeringar.

Investeringarna har en treårig planerings-horisont, där det första året utgör budgetåret. Positiva budgetavvikelser i investeringsprojekt kan överföras till kommande års investeringsbudget, så länge projektet pågår enligt beslut i fullmäktige. Ej förbrukade investeringsmedel som ingår i ramanslag överförs normalt inte som tilläggsanslag i nästa årsbudget.

Samband mellan drift- och investeringsredovisningens övriga delar i årsredovisningen

Resultaträkningen visar hur förändringen av det egna kapitalet under året har uppkommit. Det kan man även utläsa ur balansräkningen. Balansräkningen visar den ekonomiska ställningen och hur den har förändrats under året. Tillgångarna visar hur kommunen använt sitt kapital (i anläggnings- och omsättnings-

¹ Styrmodell Trosa kommun Kommunfullmäktige 2019-11-26, §96. Dnr KS 2019/129

tillgångar) och hur kommunen har skaffat kapitalet (eget kapital, avsättningar eller skulder).

Schematisk beskrivning av hur drift- och investeringsredovisning hänger samman med resultat- och balansräkningen.

Driftredovisning

Styrelse/Nämnd	Intäkter		Kostnader		Utfall netto		Budget	Budget-
	Innev.år	Fg år	Innev.år	Fg år	2024	2023	2024	avvikelse
Belopp i tkr								
Kommunstyrelse								
Politisk ledning	2 754	2 132	-16 898	-16 416	-14 144	-14 284	-35 787	21 643
Kommungemensamt	60 990	39 140	-61 664	-37 677	-674	1 463	253	-928
Kommunstyrelsens kontor	7 287	5 760	-76 260	-68 776	-68 973	-63 016	-71 832	2 860
Summa	71 031	47 032	-154 822	-122 869	-83 791	-75 837	-107 366	23 575
Samhällsbyggnadsnämnden	4 123	4 680	-21 986	-23 670	-17 862	-18 990	-16 996	-866
Humanistiska nämnden								
Barnomsorg och utbildning	55 779	55 044	-516 963	-509 535	-461 184	-454 491	-471 502	10 318
Individ och familjeomsorg	7 490	11 674	-37 020	-40 043	-29 529	-28 369	-35 069	5 540
Summa	63 270	66 718	-553 983	-549 578	-490 713	-482 860	-506 571	15 858
Vård och omsorgsnämnd	51 759	53 041	-343 688	-319 266	-291 929	-266 226	-269 065	-22 864
Teknik & Servicenämnd	170 569	152 300	-231 348	-205 919	-60 779	-53 619	-57 410	-3 370
Kultur och fritidsnämnd	11 417	11 385	-67 684	-62 632	-56 267	-51 247	-58 902	2 635
Miljönämnden	1 847	2 034	-4 366	-4 147	-2 519	-2 114	-2 144	-375
Revision	0	0	-884	-902	-884	-902	-947	64
Totalt exkl affärsdrivande verksamhet	374 016	337 190	-1 378 760	-1 288 984	-1 004 744	-951 794	-1 019 400	14 656
Affärsdrivande verksamhet								
Vatten och avlopp	83 447	57 737	-80 241	-64 052	3 205	-6 315	0	3 205
Renhållning	26 072	21 392	-26 163	-21 812	-91	-420	0	-91
Summa	109 518	79 129	-106 405	-85 864	3 114	-6 735	0	3 114
Justeras: Poster som ej är hänförliga till Verksamhetens intäkter och verksamh. kostnader i resultaträkningen	-230 869	-175 566	312 118	245 644	81 248	70 078	-3 739	84 987
Verksamhetens intäkter och kostnader enligt resultaträkningen	252 665	240 753	-1 173 046	-1 129 204	-920 382	-888 451	-1 023 139	102 758

Ramförändringar

Belopp i tkr

Nämnd

Budget 2024 KF§92 20231206

Resultatöverföring 2023 KF§21 20240424

Delårsbokslut central buffert 2024 KF§74 20241106

KS Förtro- endevalda	KS Kommun- gemens.	HN BoU	VON
32 773	-2 869	480 033	266 163
	2 617	-3 678	1 061
3 013		-4 853	1 840
35 787	-253	471 502	269 065

Investeringsredovisning

Belopp i tkr

	Utfall sedan projektets start			Varav årets investeringar		
	Total budget t.o.m 241231	Ack utfall	Budget- avikelse	Total budget 2024	Årets utfall t.o.m 2024-12	Budget- avvikelse 2024-12
Avslutade projekt						
Fastigheter	205 088	190 799	14 289	50 274	47 195	3 079
Varav: Reinvestering fastighet	10 500	10 495	5	10 500	10 495	5
Varav: Utr köks- och matsalskapacitet	48 500	47 857	643	669	26	643
Varav: Utveckling Industrigatan	44 022	33 400	10 622	4 160	2 164	1 996
Varav: OVK-åtgärder-delavslut	8 000	6 123	1 877	2 289	412	1 877
Varav: Ängsgården ny demensavd.	28 000	26 340	1 660	1 807	147	1 660
Varav: Kyrskolan - utökn toa, kappr	10 500	10 469	31	1 092	1 061	31
Varav: Ängsgård. bef. avd. golvvärme	22 500	21 549	951	15 514	17 563	-2 049
Varav: Renovering Gästhamnen	8 566	6 061	2 505	756	223	533
Gator och parker	58 043	37 463	20 579	36 295	21 934	14 293
Varav: GC-vägar	10 370	4 792	5 578	6 000	4 447	1 553
Avgiftsfinansierade	28 900	13 621	15 279	12 397	10 452	1 945
Varav: VA-Reinvestering	8 000	8 267	-267	8 000	8 267	-267
Varav: Tofsö	8 219	8 219	0	0	0	0
Varav: Anslutningsavgifter VA	0	-17 982	17 982	0	-61	61
Inventarier m.m. nämnderna	17 897	11 638	6 259	17 897	11 638	6 259
TOTALT Avslutade/delavslutade proj.	309 928	253 521	56 407	116 863	91 219	25 577
	Total budget t.o.m 241231	Ack utfall	Budget- avikelse	Total budget 2024	Årets utfall t.o.m 2024-12	Budget- avvikelse 2024-12
Pågående projekt						
Fastigheter	21 800	7 833	13 967	16 161	7 250	8 653
Gator och parker	26 161	11 860	14 301	19 370	7 550	11 820
Varav: Gestaltning Hamnängen	7 500	6 063	1 437	4 010	2 572	1 438
Varav: Scenparken i VHD	7 800	3 631	4 169	4 499	3 129	1 370
Avgiftsfinansierade	211 636	113 879	97 757	173 719	93 505	80 214
Varav: Tofsö	11 323	300	11 023	3 000	197	2 803
Varav: Åtgärder ovidkommande vatten	13 809	5 472	8 337	8 809	5 472	3 337
Varav: Åtgärder Trosa vattentorn	13 634	10 348	3 286	8 418	5 132	3 286
Varav: Stensundsvägen	9 000	4 890	4 110	5 214	4 854	360
Varav: Överföringsledning	130 170	69 119	61 051	121 282	60 231	61 051
TOTALT pågående projekt	259 597	133 572	126 025	209 250	108 305	100 687
Summa investeringsprojekt	569 525	387 093	182 432	326 113	199 524	126 264

Exploateringsredovisning

Belopp i tkr	Inkomster (+) / Utgifter (-) netto i balansräkningen			Vinst (+) / Förlust (-) netto i resultaträkningen	
	Utfall t.o.m. dec 2024	Utfall t.o.m. 2023	Ack utfall	Utfall t.o.m. dec 2024	Kommentar
Bostadsmark					
TOTALT Bostadsmark	7	125	131	0	
Industrimark					
TOTALT industrimark	11	0	11	0	
Summa exploateringar	17	125	142	0	

Tabellen visar exploatering per tätort. Projekt som var större än en miljon kronor i årets exploateringar specificeras.

Verksamheten 2024

2024 har varit ett lugnt år på exploateringsfronten med få byggstarter.

Riksbyggen startade byggnationen av predikanten 4 där de uppför 43 st seniorlägenheter, beräknad inflytt är augusti 2025.

Byggnationen av Willys färdigställdes våren 2024 och butiken är i bruk.

Järnvägsplanen för Trosa kommuns sträcka på Ostlänken vann laga kraft och projektets "första spadtag" har tagits.

Kommunen har återförvärvat fastigheten Södra husby 5:141 i Mölna industriområde.

Trosa
KOMMUN

Trosa kommun

Västra Långgatan 4-5, 619 80 Trosa

Tel 0156-520 00

Fax 0156-520 17

trosa@trosa.se